

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO

Diplomsko delo

**RABA ANGLEŠKEGA JEZIKA NA
UPRAVNIH ENOTAH**

Adriana Kokalj

Ljubljana, september 2016

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA UPRAVO

DIPLOMSKO DELO

RABA ANGLEŠKEGA JEZIKA NA UPRAVNIH ENOTAH

Kandidatka: Adriana Kokalj
Vpisna številka: 04037573
Študijski program: visokošolski strokovni študijski program Uprava I. stopnja

Mentor: Izr. prof. dr. Janez Stare
Somentorica: Lektorica Manica Danko

Ljubljana, september 2016

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA

Podpisana Adriana Kokalj, študentka I. stopnje visokošolskega programa Fakultete za upravo, z vpisno številko 04037575, sem avtorica diplomskega dela z naslovom: »Raba angleškega jezika na upravnih enotah«.

S svojim podpisom zagotavljam, da:

- je priloženo delo izključno rezultat mojega lastnega raziskovalnega dela;
- sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric, ki jih uporabljam v predloženem delu, navedena oz. citirana v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem poskrbela, da so vsa dela in mnenja drugih avtorjev oz. avtoric navedena v seznamu virov, ki je sestavni element predloženega dela in je zapisan v skladu s fakultetnimi navodili;
- sem pridobila vsa dovoljenja za uporabo avtorskih del, ki so v celoti prenesena v predloženo delo, in sem to tudi jasno zapisala v predloženem delu;
- se zavedam, da je plagiatstvo – predstavljanje tujih del, bodisi v obliki citata bodisi v obliki skoraj dobesednega parafraziranja bodisi v grafični obliki, s katerimi so tuje misli oz. ideje predstavljene kot moje lastne – kaznivo po zakonu (Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, Uradni list RS, št. 21/95), kršitev pa se sankcionira tudi z ukrepi po pravilih Univerze v Ljubljani in Fakultete za upravo;
- se zavedam posledic, ki jih dokazano plagiatstvo lahko predstavlja za predloženo delo in za moj status na Fakulteti za upravo;
- je elektronska oblika identična s tiskano obliko diplomskega dela ter soglašam z objavo dela v zbirki »Dela FU«.

Diplomsko delo je lektorirala: Katarina Marin Hribar.

Ljubljana, 16. 9. 2016

Podpis avtorice:

Adriana Kokalj

POVZETEK

Diplomsko delo obravnava in raziskuje znanje angleškega jezika pri zaposlenih na upravnih enotah. Raziskuje, ali zaposleni pri svojem delu uporabljajo tuje jezike, kako pogosto, s kom komunicirajo v tujem jeziku ter v kolikšni meri imajo možnost dodatnega izobraževanja in izpopolnjevanja svojega znanja tujega jezika.

Za izdelavo diplomskega dela je uporabljena metoda anketiranja. Anketa je bila anonimna in poslana preko spletne pošte na vse upravne enote. V anketi so uporabljeni podatki anketiranih oseb – zaposlenih na upravnih enotah. Pridobljeni so bili osebni podatki anketiranih oseb in podatki o rabi tujega jezika zaposlenih na upravnih enotah.

Diplomsko delo je sestavljeno iz dveh delov. V prvem delu je predstavljen pomen znanja tujega jezika v javni in državni upravi ter na upravnih enotah. V drugem delu so predstavljeni podatki, analiza in grafična predstavitev podatkov anketiranih oseb, in sicer splošni podatki anketiranih oseb (izobrazba, delovno mesto, starost) ter ugotovitve glede uporabe znanja tujih jezikov na delovnem mestu.

Rezultati, pridobljeni z anketnim vprašalnikom, so uporabni na širšem področju javne uprave, saj je znanje tujih jezikov na vseh področjih zelo pomembno, tako v javni upravi kot tudi v gospodarstvu, poleg tega pa še pri opravljanju poklica, nadaljnjem študiju, krepitvi medosebnih in medkulturnih vezi ter narodne identitete.

Zaposleni na upravnih enotah si želijo izboljšati svoje znanje tujega jezika, predvsem govorno sporazumevanje, vendar jim delodajalec tega praviloma ne omogoča. Koristno bi bilo, da se študentom v času študija omogoča več govornega sporazumevanja v angleščini, saj je znanje tujega jezika, pridobljeno v času študija, zelo koristno.

Ključne besede: angleški jezik, tuji jeziki, Evropska unija, upravna enota, učenje, Skupni Evropski jezikovni okvir (SEJO).

SUMMARY

THE USE OF ENGLISH AT ADMINISTRATIVE UNITS

The diploma thesis *The Use of English Language at the Administrative Units* discusses and explores the knowledge of the English language of the employees in the administrative units. It examines if the employees use foreign languages in their work and how often, with whom they communicate in the workplace and to what extent they have the possibility of additional foreign language learning.

The data used in this thesis was acquired by the method of survey. The anonymous survey was addressed to all administrative units in the country via e-mail. The personal data of the surveyed individuals as well as the data on the use of a foreign language at the administrative units was obtained.

The diploma thesis consists of two parts. In the first part of the thesis I presented the importance of the foreign language knowledge in public and state administration, as well as in the administrative units. In the second part I presented the data, analysis, and graphic display of the data obtained on the basis of the survey, t. i. general data of the surveyed group, e.g., education, workplace and age, as well as the findings about the use of the foreign language knowledge in the workplace of the surveyed group.

The data obtained from the survey are usable in many fields, in public administration and economy, as the knowledge of foreign languages is important in different areas of human lives, particularly at work, further education, and to strengthen relationships, intercultural ties and national identity.

It has been concluded that the majority of the surveyed want to improve their knowledge of a foreign language, especially their speaking skills, which is, nonetheless, not enabled by the employer. It would be useful if during the time of their studies students were enabled more opportunities to develop their English speaking skills, as the knowledge of a foreign language during studying is very valuable.

Key words: the English language, foreign languages, the European Union, administrative unit, learning, Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)

KAZALO

IZJAVA O AVTORSTVU DIPLOMSKEGA DELA	iii
POVZETEK	v
SUMMARY	vi
KAZALO	vii
KAZALO PONAZORITEV	viii
KAZALO GRAFIKONOV	viii
KAZALO SLIK	viii
SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC	ix
1 UVOD	1
2 POMEN ZNANJA TUJEGA JEZIKA	3
2.1 UČENJE ANGLEŠKEGA JEZIKA	3
2.2 TUJI JEZIKI IN UPRAVA	4
2.3 SKUPNI EVROPSKI JEZIKOVNI OKVIR	6
3 UPRAVNE ENOTE V SLOVENIJI	8
4 RAZISKAVA O RABI TUJEGA JEZIKA NA UPRAVNIH ENOTAH	12
4.1 JEZIKOVNA USPOSOBLJENOST ANKETIRANIH OSEB	12
4.2 TUJI JEZIK V SREDNJI ŠOLI	14
4.3 IZOBRAZBA ANKETIRANIH OSEB	15
4.4 UČENJE TUJEGA JEZIKA ANKETIRANIH OSEB	18
4.5 SEJO	20
4.6 JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI ANGLEŠKEGA JEZIKA	23
4.6.1 GOVORNO SPORAZUMEVANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU	26
4.6.2 BRANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU	29
4.6.3 POSLUŠANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU	31
4.6.4 PISANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU	32
4.7 ANGLEŠČINA KOT KORISTEN PREDMET PRI ŠTUDIJU	34
4.8 UGOTOVITVE IN PREDLOGI	36
5 ZAKLJUČEK	38
LITERATURA IN VIRI	41
PRILOGE	43

KAZALO PONAZORITEV

KAZALO GRAFIKONOV

Grafikon 1: Letnica rojstva	13
Grafikon 2: Tuji jeziki v srednji šoli	14
Grafikon 3: Vrsta končane srednješolske izobrazbe.....	15
Grafikon 4: Stopnja končanega študija	16
Grafikon 5: Ocena tujega jezika ob zaključku srednješolskega izobraževanja	17
Grafikon 6: Raba tujega jezika	18
Grafikon 7: Način izobraževanja tujih jezikov	19
Grafikon 8: Učenje tujih jezikov anketiranih oseb v prostem času	20
Grafikon 9: Znanje angleškega jezika po kriterijih SEJO	21
Grafikon 10: Jezikovne zmožnosti angleškega jezika.....	23
Grafikon 11: Izboljšanje jezikovne zmožnosti.....	25
Grafikon 12: Komunikacija s tujci na delovnem mestu	25
Grafikon 13: Govorno sporazumevanje v angleškem jeziku	27
Grafikon 14: Angleško govorim, ko	28
Grafikon 15: Branje v angleškem jeziku na delovnem mestu	29
Grafikon 16: V angleškem jeziku berem, ko.....	30
Grafikon 17: Poslušanje angleščine na delovnem mestu	31
Grafikon 18: Angleški jezik poslušam, ko.....	32
Grafikon 19: Pisanje v angleškem jeziku	33
Grafikon 20: V angleškem jeziku pišem, ko.....	33
Grafikon 21: Angleščina kot koristen predmet pri študiju	35
Grafikon 22: Karierni razred	57

KAZALO SLIK

Slika 1: Upravne enote v Sloveniji.....	9
---	---

SEZNAM UPORABLJENIH KRATIC

UE – upravna enota

EU – Evropska unija

NIO – Nacionalni interoperabilnostni okvir

SEJO – Skupni evropski jezikovni okvir

1 UVOD

Tema diplomskega dela je zanimiva in aktualna predvsem zaradi sprememb na področju večjega pretoka ljudi oz. delovne sile – tako iz držav Evropske unije v Slovenijo kot tudi iz držav, ki niso članice Evropske unije. Odkar je Slovenija vstopila v Evropsko unijo, imajo tudi tuji državljani večje možnosti za zaposlitev, študij ali bivanje v Sloveniji in naj bi tudi lažje urejali svoje upravne zadeve. Ker se je število tujih državljanov v tem času povečalo, je zanimivo ugotoviti, kaj se je na področju rabe tujega jezika zaposlenih na upravnih enotah spremenilo, in sicer, kako zaposleni na upravnih enotah pomagajo urediti upravne zadeve tujemu državljanu, ki ne zna slovenskega jezika. Kakšno je njihovo znanje tujega jezika, imajo zadostno znanje tujega jezika, da lahko pomagajo tujim državljanom? Upravna enota je prva ustanova, s katero se srečajo tuji državljani, ki se želijo v Sloveniji zaposliti, študirati in si urediti začasno ali stalno prebivališče. Znanje tujega jezika je pomembno, saj prvi vtis, ki ga dobijo tujci pri stiku z zaposlenim na upravni enoti, kaže odprtost državljanov in države do tujcev. Jezik je ogledalo kulture. Učenje tujih jezikov je nujno za uspešnost v mednarodni poslovni praksi.

Odkar je Slovenija članica Evropske unije, je čedalje več tujcev iz Evropske unije, ki za dlje časa pridejo v Slovenijo zaradi študija ali zaposlitve. Po podatkih Statističnega urada se je v letu 2014 v Slovenijo preselilo 11.300 tujih državljanov (Statistični urad, 2016). V Sloveniji je uradni jezik slovenščina, vendar bi bilo prav, da so zaposleni na upravni enoti – predvsem tisti, ki imajo opravka s tujimi državljani, usposobljeni, da uporabljajo tuj jezik in tako pomagajo tujcem pri urejanju upravnih zadev. Prav bi bilo, da delodajalec zaposlenim omogoči dopolnjevanje in izpopolnjevanje znanja tujega jezika. Medtem ko je znanje slovenskega jezika eden izmed pogojev za zasedbo delovnega mesta, znanje tujih jezikov ni obvezno, je pa zaželeno. Leta 1991 je Republika Slovenija postala neodvisna država. Leta 2004 se je pridružila in postala enakopravna in polnopravna članica Evropske unije. Članstvo v EU za Slovenijo prinaša številne prednosti in tudi koristi. Predvsem so se za državljane odprle in povečale možnosti, da se zaposlijo ali nadaljujejo študij v eni izmed držav članic EU, pa tudi obratno: državljani drugih držav članic se lahko zaposlujejo in študirajo pri nas. Res, da je slovenski jezik tudi uradni jezik EU, vendar slovenski jezik govori samo dva milijona ljudi, medtem ko ima Evropska unija skupno 500 milijonov ljudi iz 28 držav, kjer govorijo različne jezike.

Število tujcev, ki prihajajo iz EU in urejajo svoje upravne zadeve, se je povečalo, vendar pa se dostopnost do informacij za tujce ni kaj dosti spremenila. Po načelu človekovih pravic ima vsak državljan EU pravico, da komunicira v svojem jeziku oz. uradnem jeziku EU (EC Europa, 2009). Slovenija, kot polnopravna članica EU, bi morala spoštovati to načelo. Referenti, ki imajo opravka s tujci, v veliki večini ne uporabljajo tujih jezikov. Kljub dobremu znanju tujih jezikov ne uporabljajo dovolj pogosto, kar je pokazala anketa v 4. poglavju.

Namen diplomskega dela je raziskati, kakšno je znanje tujega jezika zaposlenih na upravnih enotah. Ali zaposleni komunicirajo s tujci v tujem jeziku, s kom in kako pogosto? Ali imajo zaposleni na upravni enoti možnost, da dodatno izpopolnjujejo svoje znanje tujega jezika? Jim to omogoča delodajalec? Ali imajo zaposleni na UE zadostno znanje tujega jezika, da lahko komunicirajo s tujci, kakšne jezikovne zmožnosti obvladajo?

Cilj diplomskega dela je ugotoviti, kako pogosto imajo zaposleni opravka s tujimi državljani, kako pogosto na delovnem mestu uporabljajo angleščino in druge tuje jezike, kdo vse uporablja angleščino na delovnem mestu, kakšno je njihovo znanje angleščine, katere druge tuje jezike uporabljajo na delovnem mestu, ali imajo dovolj znanja tujega jezika, da lahko komunicirajo s tujimi državljani, se izobražujejo. V diplomskem delu so tudi ugotovitve o tem, ali delodajalec zaposlenim omogoča dodatna izobraževanja in izpopolnjevanja znanja tujega jezika, ter kako koristno je znanje tujega jezika, pridobljeno v času šolanja.

Raziskovalno vprašanje, s katerim se ukvarja diplomsko delo, da imajo zaposleni na upravnih enotah zadostno znanje tujega jezika, da se sporazumevajo s tujci ter da jim kljub zanimanju za dodatno obnavljanje znanja in učenje tujega jezika delodajalec tega ne omogoča. Za izdelavo diplomskega dela je uporabljena metoda anketiranja, s katero so se pridobile informacije in podatki o rabi tujega jezika na upravnih enotah. Kot instrument raziskave se je uporabila anketa, ki je anonimna in je bila preko spletne pošte naslovljena na naslove upravnih enot, ki so dostopni na spletni strani upravnih enot.

Struktura diplomskega dela: razdeljeno je na pet poglavij. Uvodu sledi drugo poglavje, v katerem je predstavljen pomen znanja tujega jezika zaposlenih v javnem sektorju, tujejezikovni vidik v javni in državni upravi, predstavitev in opis ravni Skupnega evropskega jezikovnega okvirja. V tretjem poglavju so predstavljene upravne enote ter pomen znanja tujih jezikov zaposlenih na upravnih enotah. Četrto poglavje je namenjeno anketi o rabi tujega jezika na upravnih enotah in predstavitvi ter razlagi rezultatov ankete. V Zaključku so zbrane ugotovitve.

2 POMEN ZNANJA TUJEGA JEZIKA

2.1 UČENJE ANGLEŠKEGA JEZIKA

Pomen znanja tujega jezika je velik tudi zato, ker je Slovenija ena manjših evropskih držav. Slovenija je v začetku devetdesetih let podobno kot druge države na vzhodnem obrobju takratne EU postala pomembna prehodna migracijska država. Pri tem je igrala ključno vlogo njena že tradicionalno povezovalna lega med državami Balkana in Srednjo oz. Zahodno Evropo (Komac, 2007, str. 464–467). Takrat je največ imigrantov prišlo z območja držav nekdanje Jugoslavije, največ iz BIH. Ko je Slovenija postala članica EU, pa je večina imigrantov začela prihajati iz držav članic EU.

V Sloveniji je učenje tujega jezika obvezno že v osnovni šoli. Od leta 2001 26. septembra praznujemo evropski dan jezikov, ki je namenjen poglobljenemu razmisleku o pomenu ohranjanja jezikovne in kulturne raznolikosti večjezičnosti v Evropi in o vseh oblikah učenja jezikov. Na ta dan naj bi opozarjali na vse to, se več pogovarjali in spodbujali k učenju jezikov. V letu 2012 se je tujega jezika v Sloveniji prostovoljno učilo skoraj 5 % vrtčevskih otrok; 40 % osnovnošolskih otrok prvega izobraževalnega obdobja se je učilo tuj jezik v okviru projekta zgodnjega učenja tujega jezika. Nekaj več kot 900 otrok, mlajših od 15 let, se je tujega jezika učilo tudi v jezikovnih šolah. Leta 2011 je 93 % oseb govorilo vsaj en tuj jezik v starosti od 18 do 69 let, med njimi jih je 15 % govorilo le en tuj jezik, 32 % dva tuja jezika in 45 % tri ali več tujih jezikov. V primerjavi z letom 2007, ko je angleščino govorilo tri četrtine oseb v starostni skupini 25–34 let, skoraj polovica v starostni skupini 35–49 let in nekaj več kot četrtina v starostni skupini 50–64 let, se je v letu 2011 odstotek teh oseb v starostni skupini 25–34 let zvišal na 85 %, v starostni skupini 35–49 let na 67 % in v starostni skupini 50–64 let na 45 % (Statistični urad, 2016).

V letu 2010 se je v Evropi na višji stopnji osnovne šole dveh ali več tujih jezikov učilo 60,8 % vseh osnovnošolcev, na srednji stopnji se je vsaj dveh tujih jezikov učilo 59,4 % dijakov, ki so se izobraževali v programih splošnega izobraževanja, in 39,4 % učencev, ki so bili vključeni v programe začetnega poklicnega izobraževanja. V četrtem razredu osnovne šole je obvezno učenje prvega tujega jezika, kar je sorazmerno pozno v primerjavi z večino evropskih držav, kjer se otroci začnejo učiti prvi tuji jezik kot obvezni predmet med šestim in devetim letom starosti. V Belgiji se obvezno učenje tujega jezika začne že na predšolski stopnji, pri treh letih otrokove starosti, z izjemo francoske in flamske skupnosti v Belgiji, kjer se otroci začnejo učiti tuj jezik pri desetih letih. Pozneje se tujega jezika začnejo otroci učiti še na Nizozemskem, v Združenem kraljestvu (brez Škotske), učenje tujega jezika ni obvezno na Irskem in Škotskem. Medtem ko je učenje dveh tujih jezikov v obdobju obveznega izobraževanja zavezujoče v več kot polovici evropskih držav, pa je praksa uvajanja obveznega drugega tujega jezika v osnovnošolsko izobraževanje različna. Od osnovnošolcev, ki imajo tuj jezik predpisan s predmetnikom, se jih angleščino kot prvi tuji jezik uči 97 %, od srednješolcev pa 94 % (Statistični urad, 2016).

Glede na podatek, da se 94 % srednješolcev in 97 % osnovnošolcev uči angleščine, ter po podatkih iz ankete o znanju oz. oceni anketiranih oseb iz angleščine ob koncu srednješolskega izobraževanja je znanje angleškega jezika v Sloveniji med zaposlenimi na upravnih enotah zelo dobro.

2.2 TUJI JEZIKI IN UPRAVA

Ustava Republike Slovenije ureditev javne uprave v celoti prepušča zakonu. Javna uprava je širši pojem od pojma državna uprava in ni enotno definiran. Lahko rečemo, da je javna uprava aparat lokalne skupnosti in države, ki zagotavlja strokovno podlago za oblikovanje politik in izvršuje sprejete politike. Uprava je del v organizaciji, kjer se odločitve o ciljih izvedejo v smeri dosege določenega cilja (Vlaj, 2006, str. 52). Na izvedbeni ravni neposredno skrbi, da se odločitve, ki sta jih sprejela državni zbor in vlada, v vsakodnevnem družbenem življenju uresničujejo. Zaposleni v javni upravi se srečujejo s tujimi državljani, ki ne znajo slovenskega jezika in urejajo svoje upravne zadeve. Tujec za čas, ko prebiva v Sloveniji, lahko na upravni enoti uredi upravne zadeve na področju vstopa v Republiko Slovenijo, bivanja, integracije ter ureja državljanstvo. Razlog, da se v javni upravi zaposleni srečujejo s tujejezikovnimi potrebami, so imigranti, ki k nam v večini primerov prihajajo zaradi zaposlitve (Komac, 2007, str. 466). Na upravnih enotah lahko uredijo svoje prebivališče ali državljanstvo. Zato bi bilo dobro oz. zaželeno, da se večina zaposlenih izobražuje in obnavlja znanje tujega jezika, saj s tem omogoča hitrejše in lažje urejanje zadev, ki jih ima tujec.

Država je pri svojem delovanju suverena, kar pomeni, da nobena druga organizacija ne more vplivati na njeno delovanje ali ji prevzeti oblasti, saj je ta oblast na območju države izključna in se v Republiki Sloveniji deli na zakonodajno, sodno in izvršilno (Vlaj, 2006, str. 56). Izvršilna oblast skrbi za izvajanje zakonov, v Sloveniji je to na lokalni ravni občinska uprava z županom, na državni ravni pa je to vlada. Javna uprava je izvršilna veja oblasti, ki omogoča uresničevanje veljavnega pravnega reda in zagotavlja opravljanje vseh javnih zadev, ki se opravljajo neposredno v javnem interesu. Javno upravo lahko definiramo v organizacijskem in funkcionalnem smislu. V organizacijskem smislu gre za skupek subjektov, ki opravljajo dejavnost oz. naloge javne uprave, v funkcionalnem smislu pa pojem javne uprave obsega dejavnost državne uprave, lokalne samouprave in nosilcev javnih pooblastil ter javne službe (Virant, 2009, str. 18).

Posebno varstvo uživata madžarščina in italijanščina, ker gre po ustavi za zaščiteni narodni manjšini, čeprav je v Sloveniji v teh dveh jezikih razmeroma malo govorečih, to izhaja tudi iz predmetne analize, saj se tujejezikovno izobražujejo na območjih občin, kjer sta ta dva jezika tudi uradna jezika (Jerovšek & Kovač, 2010, str. 101–104). V 61. členu Ustave Republike Slovenije je zapisano, da ima vsakdo pravico, da svobodno izraža pripadnost k svojemu narodu ali narodni skupnosti, da goji in izraža svojo kulturo in uporablja svoj jezik in pisavo. To ureja tudi Zakon o javni rabi slovenščine (ZIRS), v katerem se v državni upravi pri uradnem delovanju, poleg slovenščine, omenja tudi raba italijanščine in madžarščine kot uradnih jezikov na območjih manjšin (3. člen) ter drugih

tujih jezikov pri mednarodnem sodelovanju (6. člen) in poslovanju s strankami (14. člen).

Državna uprava je instrument države za izvajanje izvršnih funkcij. Skrbi, da se cilji in naloge države ustrezno izvršujejo, je del javne uprave in se po določenih značilnostih razlikuje od drugih državnih dejavnosti. Oblast v Republiki Sloveniji delimo na zakonodajno, sodno in izvršilno vejo. Ko je Slovenija vstopila v EU, je prenesla tudi del svojih suverenih pravic na EU, tako je pravni red EU postal del slovenske zakonodaje. Tako lahko država s pomočjo evropskih institucij nudi podporo v obliki davčnih olajšav, posojil, subvencij, nepovratnih pomoči pri zaposlovanju. Za boljše poznavanje pravnega reda v EU pa je pomembno znanje tujih jezikov, saj boljše znanje tujih jezikov omogoča lažji dostop do evropske zakonodaje, postopkov in informacij. Z razmahom globalizacije se medkulturno komuniciranje¹ samo še povečuje. Obvladovanje medkulturnih razlik postaja ena najpomembnejših kompetenc pri internacionalizaciji (Svetličič, 2011, str. 618). Slovenija od Evropske unije prejema tudi direktive v tujem jeziku in bi bilo prav, da zaposleni v državni upravi obvladajo tuje jezike in ne da za to najemajo zunanje prevajalce oz. tolmače. Ko tujec, ki ne zna slovensko, pride na upravno enoto in zaposleni ne zna nobenega tujega jezika, bi lahko uporabili tolmače.

Na širšem področju javne uprave in s tem tudi na upravnih enotah bi lahko posnemali primer delovanja sodnih tolmačev. To so osebe, imenovane za neomejen čas s pravico in dolžnostjo, da na zahtevo sodišča tolmačijo na narokih oz. prevajajo listine. Imenuje jih Ministrstvo za pravosodje, ki dvakrat letno objavi javni poziv k predložitvi vlog. Za sodnega tolmača je lahko imenovan državljani Republike Slovenije, države članice Evropske unije ali članice Evropskega gospodarskega prostora, ki aktivno obvlada slovenski jezik, je poslovno sposoben, osebno primeren, ni bil pravnomočno obsojen za naklepno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, zaradi katerega bi bil moralno neprimeren za opravljanje dela tolmača, ker bi to lahko škodovalo nepristranskemu ali strokovnemu opravljanju njegovega dela ali ugledu sodišča, in ima univerzitetno izobrazbo ter ustrezno strokovno znanje, praktične sposobnosti in izkušnje. Za sodnega tolmača je lahko imenovana tudi oseba, ki je uspešno opravila preizkus znanja za sodnega tolmača. Državna uprava bi lahko pri prevajanju direktiv iz Evropske unije sodelovala s sodnimi tolmači in si tako znižala nepotrebne stroške z najemanjem prevajalcev. V Zakonu o državni upravi je navedeno, da mora delovati tudi po načelu politične nevtralnosti, nepristranskosti, strokovnosti, ekonomičnosti in po načelu usmerjenosti k strankam (ZDU-1, 2012).

Eden izmed vzrokov, da se javna uprava srečuje s tujejezikovnimi potrebami, so tudi imigranti, saj je velika večina imigrantov prišla k nam z namenom zaposlitve ali sezonskega dela (Komac, 2007, str. 466). Ravno zaradi slednjega bi bilo prav, da bi zaposleni, ki imajo opravka s tujci, znali vsaj en tuj jezik, če ne dva ali več, saj v načelu ni opredeljeno, da so te stranke zgolj slovenski državljani oz. da znajo slovensko.

¹ Medkulturno komuniciranje definiramo kot komunikacijo med osebami iz različnih kultur.

2.3 SKUPNI EVROPSKI JEZIKOVNI OKVIR

Skupni evropski jezikovni okvir pomeni znanje angleškega jezika po kriterijih SEJO,² ki je v Evropski uniji uradni kriterij znanja tujih jezikov. Nastal je na pobudo Sveta Evrope v devetdesetih letih. Potrebuje ga vsakdo, ki izpolnjuje življenjepis Europass, pa tudi pri prijavi na določeno delovno mesto, kjer je treba opredeliti znanje tujega jezika glede na ocenjevalno lestvico, opredeljeno v Skupnem evropskem referenčnem okviru za jezike (SEJO).

V četrtem poglavju diplomskega dela so anketirane osebe pri zadnjem vprašanju prvega dela ocenile svoje znanje angleškega jezika po kriterijih SEJO, v katerem je šest ravni in je C2 najvišja in A1 najnižja raven znanja:

- **C2:** Z lahkoto razumem tako rekoč vse, kar slišim ali preberem. Znam povzemati informacije iz različnih govornih in pisnih virov in pri tem povezati argumente in pripovedi v koherentno obliko. Izražam se spontano, zelo tekoče, natančno in tudi v kompleksnih situacijah ločujem med drobnimi pomenskimi odtenki.
- **C1:** Razumem širok razpon zahtevnejših, daljših besedil in prepoznavam implicitne pomene. Izražam se tekoče in spontano, ne da bi očitno iskal ustrezne izraze. Jezik uporabljam prožno in učinkovito, tako za družabne kot za akademske in poklicne namene. Tvoriti znam jasna, dobro organizirana in poglobljena besedila o kompleksnih temah. Pri tem nadzorovano uporabljam organizacijske vzorce, povezovalce (konektorje) in kohezivna sredstva.
- **B2:** Razumem glavne ideje v kompleksnem besedilu tako o konkretnih kot abstraktnih temah, vključno z razpravami s svojega strokovnega področja. V medosebnih stikih govorim dovolj tekoče in spontano, da moja komunikacija z domačimi govorniki ni naporna ne zame in ne za sogovornika. Tvoriti znam jasno, poglobljeno besedilo iz širokega razpona tem in razložiti stališče o nekem aktualnem vprašanju, tako da pojasnim prednosti in pomanjkljivosti različnih možnosti.
- **B1:** Pri razločnem govorjenju v standardnem jeziku razumem glavne točke, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečujem na delu, prostem času itn. Znajdem se v večini situacij, ki se pogosto pojavljajo na potovanju po deželi, kjer se ta jezik govori. Tvoriti znam preprosta povezana besedila o temah, ki so mi znane ali me zanimajo. Opisati znam izkušnje in dogodke, sanje, upanja in ambicije ter na kratko utemeljiti in pojasniti svoja mnenja in načrte.
- **A2:** Razumem stavke in pogoste izraze, ki se nanašajo na najbolj temeljna področja (npr. najosnovnejši osebni in družinski podatki, nakupovanje, krajevna geografija, zaposlitev). Sposoben sem se sporazumevati v preprostih in rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno izmenjavo informacij o znanih in rutinskih zadevah. S preprostimi besedami znam povedati nekaj o sebi in svojem neposrednem okolju ter zadovoljiti svoje trenutne potrebe.
- **A1:** Razumem in uporabljam pogoste vsakodnevne izraze in zelo osnovne besedne zveze, namenjene za zadovoljevanje konkretnih potreb. Predstaviti znam sebe in

² SEJO – Skupni evropski jezikovni okvir (MIZŠ, 2016).

druge ter spraševati in odgovarjati na osebna vprašanja, npr. o tem, kje živim, o osebah, ki jih poznam, in o stvareh, ki jih imam. Obvladam preprosto interakcijo, če sogovorec govori počasi in razločno ter je pripravljen pomagati.

SEJO je danes eden najpomembnejših dokumentov na področju učenja, poučevanja in vrednotenja jezikovnega znanja v Evropi. Uporablja se kot referenčni vir pri nastajanju učnih načrtov, testov znanja, izpitov in učbenikov. Uporabo jezika opisuje z vidika spretnosti, strategij in kompetenc, ki jih mora govorec razviti za uspešno komunikacijo na posameznih področjih. V okviru Državnega izpitnega centra se je jeseni 2008 začel izvajati projekt "Umestitev izpitov iz angleščine v Skupni evropski referenčni okvir", katerega cilj je, da vsem, ki izpit opravijo, omogoča mednarodno primerljivost ravni zahtevnosti slovenskih izpitov iz angleščine na vseh ravneh izobraževanja. Svet Evrope je objavil Priročnik o umeščanju izpitov iz tujih jezikov (SEJO), ki je v pomoč pri določitvi ravni izpitov iz tujih jezikov, s ključnim ciljem postaviti mednarodno primerljivost ravni zahtevnosti slovenskih izpitov iz angleščine na več ravneh izobraževanja (Zaključno poročilo RIC, 2014, str. 3–5).

3 UPRAVNE ENOTE V SLOVENIJI

Upravne enote so samostojna organizacijska oblika izvajanja funkcij državne uprave na lokalni ravni. Skrbijo za izvajanje vseh upravnih nalog, ki niso v domeni lokalne samouprave in Carinske uprave Republike Slovenije. Upravne enote so organizirane teritorialno in so bile ustanovljene z namenom opravljanja nalog državne uprave, so veja izvršilne oblasti, ki je najbližja državljanom, in so v stalnem stiku z državljani, saj so v upravnih zadevah tudi organ odločanja na prvi stopnji, kar se tiče državne pristojnosti (ZDU-1, 2002). Vendar pa država z ustanovitvijo upravnih enot ni prenesla svojih nalog na organe lokalne samouprave. Vsak državljan, kot tudi tujec, slej ko prej pride v stik z upravno enoto, saj na upravnih enotah državljani urejajo upravne zadeve, največ na področju notranjih zadev (npr. osebni dokumenti, vozniška dovoljenja, prijava ali odjava prebivališča, gradbena dovoljenja, uporabna dovoljenja, status kmeta, izpisi iz matičnih registrov, pridobitev digitalnega potrdila za elektronsko poslovanje), gospodarskih dejavnosti, denacionalizacije, urejanje statusa žrtev vojnega nasilja (Virant, 2009, str. 115). Upravne enote so vez med državo in državljani.

Po podatkih portala NIO³ je bilo v letu 2014 na upravnih enotah v povprečju zaposlenih 2357 delavcev. Upravne enote zagotavljajo upravne postopke za državljane in druge upravne storitve, npr. storitve na področju kmetijstva, notranjih zadev, denacionalizacije, graditve objektov. Na področju notranjih zadev urejajo osebne dokumente, matične zadeve, prijave in odjave prebivališča, zadeve javnega reda, področje tujcev itd. Upravne enote so bile ustanovljene leta 1991. Z osamosvojitvijo je bila namreč potrebna reorganizacija državne uprave, z izvajanjem Zakona o upravi, ko se je državna uprava popolnoma ločila od lokalne samouprave, s sprejetjem Zakona o lokalni samoupravi leta 1993. Upravne enote so začele delovati leta 1995. Danes 58 upravnih enot skrbi za izvajanje vseh upravnih nalog, ki ne spadajo v domeno lokalne samouprave in ki ne spadajo v domeno posebnih upravnih enot določenih ministrstev (npr. Carinska uprava Republike Slovenije). Upravne enote so samostojne organizacijske enote, ki opravljajo pristojnosti in upravne naloge delovnih ministrstev, imajo svoje lastno vodstvo in organe, vendar niso samostojne pri izvajanju in opravljanju nalog (ZDU-1, 2002).

Upravna enota mora biti politično nevtralna, učinkovita, strokovna in profesionalna, usmerjena k uporabniku, delovati mora kot državljanu prijazna javna uprava, vendar v okviru načela zakonitosti. To načelo je eno temeljnih načel delovanja državne uprave, ki zavezuje državo, da deluje na podlagi zakona, ustave in drugih predpisov (Virant, 2009, str. 91) Prav je, da je prijazna tudi do tujih državljanov, ki ne razumejo slovenskega jezika, se pravi, da tudi tujcem omogoča lažje sporazumevanje pri urejanju upravnih zadev. Ko na upravno enoto vstopi tuj državljan, praviloma naleti izključno na napise v zanj neznanem jeziku. Prva oseba, s katero stopi v kontakt, je vratar ali svetovalec za stranke, ki mu lahko pomaga, če zna kakšen tuj jezik. Upravne enote morajo zagotavljati

³ NIO – Nacionalni interoperabilnostni okvir.

učinkovite upravne storitve za državljane, spoštovati morajo njihovo zasebnost, osebnost in drugačnost. Prizadevati si morajo za reševanje upravnih zadev državljanov v najkrajšem možnem času ter da imajo državljani na voljo zadostne in vse potrebne informacije za reševanje svojih upravnih zadev. V tem primeru bi bilo prav tudi, da tujcem pomagajo, da pri reševanju svojih upravnih zadev to uredijo v najkrajšem možnem času. Zelo pomembno je, da so zaposleni dovolj informirani o vseh novostih na področju svojega dela in da so informirani o tem, kaj opravljajo sodelavci, da lahko strankam posredujejo pravilne informacije oz. jih lahko napotijo na pravo osebo, v pravo pisarno.

Slika 1: Upravne enote v Sloveniji

Vir: PUE (2016)

Na območju Republike Slovenije je 58 upravnih enot, ki so bile ustanovljene na območjih nekdanjih in zdajšnjih občin. Območje UE praviloma obsega območje ene ali več lokalnih skupnosti, določi pa se tako, da je zagotovljeno učinkovito in racionalno opravljanje upravnih enot. Njihov teritorialni obseg določa Uredba o teritorialnem obsegu upravnih enot v Republiki Sloveniji. Za posamezna delovna področja imajo upravne enote notranje organizacijske enote, ki so določene z aktom o organizaciji, ki ga izda načelnik upravne enote na predlog pristojnih ministrstev s soglasjem vlade. Načelnika, ki vodi upravno enoto, imenuje vlada na predlog pristojnega ministrstva. Naloge načelnika so, da predstavlja upravno enoto, na prvi stopnji izdaja odločbe v upravnem postopku, koordinira delo notranjih organizacijskih enot, skrbi za sodelovanje lokalnih skupnosti z območja upravne enote ter odloča o pravicah, dolžnostih in delovnih razmerjih delavcev v upravni enoti. Poleg tega mora pristojnim ministrstvom redno poročati o izvrševanju

nalog upravne enote (PUE, 2016). Na spletni strani upravne enote Ljubljana so upravne naloge oddelka za tujce naslednje (UE Ljubljana, 2016):

- sprejema vloge za izdajo dovoljenj za prvo prebivanje, za podaljšanje dovoljenj, za izdajo nadaljnjih dovoljenj tujcem v Republiki Sloveniji in za izdajo potnega lista za tujce,
- vodi postopek za izdajo dovoljenj za prvo prebivanje, podaljšanje dovoljenj za prebivanje in za izdajo nadaljnjih dovoljenj tujcem v Republiki Sloveniji,
- vodi postopek za izdajo potnega lista za tujce,
- sprejema vloge za izdajo dovoljenj za stalno prebivanje tujcev,
- vodi postopek za izdajo dovoljenj za stalno prebivanje,
- odloča o razveljavitvi dovoljenj za prebivanje, o prenehanju dovoljenj za prebivanje in o odpovedi prebivanja tujcev v Republiki Sloveniji,
- izvaja prijave in odjave stalnega ter začasnega prebivališča tujcev ter spremembe naslova stanovanja tujcev,
- obdeluje osebne podatke tujcev v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov,
- izdaja potrdila tujcem iz uradnih evidenc,
- sprejema zahteve za izdajo potrdil in izdaja potrdila na področju integracije tujcev,
- daje pomoč neukim strankam in posreduje splošne informacije strankam,
- opravlja pravno pomoč za druge organe, zaslišanje strank v postopku izdaje dovoljenja in vizuma,
- določa EMŠO tujcem,
- vroča dovoljenja za prebivanje in potrdila o prijavi prebivanja tujcev,
- posreduje izdelana dovoljenja za prebivanje tujcev na pristojno veleposlaništvo v tujino za vročitev tujcu,
- sestavlja zapisnike o naznanitvi pogošitve dovoljenja za prebivanje,
- posreduje podatke v skladu s procesnim in materialnim predpisom,
- vodi in vzdržuje evidenco o izdanih dovoljenjih, potnih listinah in izdanih potrdil o integraciji,
- posreduje potečena dovoljenja in potrdila v komisjsko uničenje,
- ažurira podatke o tujcih, ki so bili sprejeti v državljanstvo Republike Slovenije,
- evidentira smrt tujca z veljavnim dovoljenjem za prebivanje Republike Slovenije,
- uvede in vodi postopek po uradni dolžnosti izdaje dovoljenja za prebivanje tujcem, rojenim v Republiki Sloveniji.

Zaposleni na upravnih enotah imajo opravka tudi s tujci, ki ne znajo slovenskega jezika. Prav bi bilo, da bi zaposleni na uradu za tujce znali predvsem govorno in pisno komunicirati v tujem jeziku s tujci, saj se morajo tujci, ki niso državljani držav članic EU in se želijo zaposliti v Sloveniji, prijaviti na uradu za tujce, da pridobijo delovno dovoljenje, prijaviti se morajo tudi na davčnem uradu, da pridobijo slovensko davčno številko. Potrebujejo tudi slovensko enotno matično številko in prebivališče v Sloveniji, ki je lahkočasno ali stalno, ter vse druge dokumente, ki jih z zakonom potrebuje tako slovenski državljan kot tujec ob podpisu pogodbe o zaposlitvi pri delodajalcu. Tujci, ki so

državljeni držav članic EU, ne potrebujejo dovoljenja za delo, potrebujejo pa vse druge dokumente.

Tujec lahko zaradi jezikovne prepreke že na samem začetku naleti na veliko težavo pri urejanju svojih upravnih zadev, kar mu že tako dolge postopke še podaljša in zaplete. Najeti mora tolmača oz. nekoga, ki mu je pripravljen pomagati pri izpolnjevanju obrazcev. V kolikor bi imeli zaposleni na upravnih enotah zadostno znanje tujega jezika, bi tujec hitreje in lažje uredil in pridobil vse potrebne dokumente. Na spletni strani davčnega urada je obrazec v slovenskem, italijanskem in madžarskem jeziku. Čeprav je obrazec v jeziku ene izmed manjšin, ga je treba izpolniti samo v slovenskem jeziku, sicer ga referent zavrne, pošlje nazaj pošiljatelju z dopisom, da naj obrazec izpolni v slovenskem jeziku. Če bi zaposleni, ki je ta obrazec urejal, imel zadostno znanje tujega jezika, ne bi bilo treba vračati obrazca pošiljatelju z dopisom, da naj ga izpolni v slovenskem jeziku. Delodajalec bi moral, preden je objavil na spletni strani obrazec v tujem jeziku, omogočiti izobraževanje zaposlenih. Sedaj imajo na davčnem uradu iste obrazce v italijanskem in madžarskem jeziku, vendar so dvojezični, obrazec je torej napisan v italijanskem oz. madžarskem in istočasno v slovenskem jeziku.

4 RAZISKAVA O RABI TUJEGA JEZIKA NA UPRAVNIH ENOTAH

V diplomskem delu je uporabljena metoda anketiranja. Z njo smo raziskali in zbrali podatke o rabi tujega jezika na upravnih enotah. Vprašanja so bila naslednja: imajo zaposleni na upravni enoti dovolj znanja tujega jezika, da lahko komunicirajo s tujim državljanom, so to znanje pridobili že v času šolanja ali pozneje na delovnem mestu, kako pomembno je pridobiti znanje tujega jezika v času šolanja, kako koristno je to znanje, kako pogosto in katere tuje jezike uporabljajo na upravnih enotah. Povezava do ankete je bila preko e-pošte naslovljena na vse upravne enote v Sloveniji, anketiranim osebam ni vzela več kakor pet minut časa, bila je anonimna in razdeljena na dva sklopa (v prvem delu ankete so vprašanja, ki se nanašajo na splošne podatke anketiranih oseb – starost, spol, izobrazba, delovno mesto na upravni enoti; v drugem delu so vprašanja, povezana z jezikovnimi možnostmi anketiranih oseb s poudarkom na angleškem jeziku). Poudarek je predvsem na drugem delu ankete.

Anketa je pokazala, da javni uslužbenci pri svojem delu uporabljajo tuje jezike. Na uradih za tujce na upravnih enotah za referente ni obvezno znanje tujega jezika, ker v sistemizaciji delovnih mest ni zahteve po tem. V 21. členu Zakona o javnih uslužbencih je zapisano: "Če poseben zakon ne določa drugače, mora imeti vsak državni organ, uprava lokalne skupnosti in oseba javnega prava akt o sistemizaciji delovnih mest (v nadaljnjem besedilu: sistemizacija), v katerem so v skladu z notranjo organizacijo določena delovna mesta, potrebna za izvajanje nalog. Pri vsakem delovnem mestu se v sistemizaciji določijo najmanj opis nalog in pogoji za zasedbo delovnega mesta" (ZJU, 2002). Za zasedbo delovnega mesta na upravni enoti je obvezno znanje slovenskega jezika; znanje tujega jezika ni obvezno, je pa zaželeno. Naloge načelnika upravne enote so tudi, da odloča o pravicah ter dolžnostih in delovnih razmerjih delavcev na upravni enoti in o drugih kadrovskih vprašanjih ter skrbi za sodelovanje z lokalnimi skupnostmi z območja upravne enote.

V celoti izpolnjene ankete so prišle z 31 upravnih enot. UE Ljubljana v anketi ni sodelovala, čeprav bi ravno s te UE lahko pridobili največ odgovorov glede rabe tujega jezika, saj imajo največ izkušenj na področju dela s strankami, ki niso državljani Republike Slovenije, in je hkrati tudi največja upravna enota v Sloveniji.

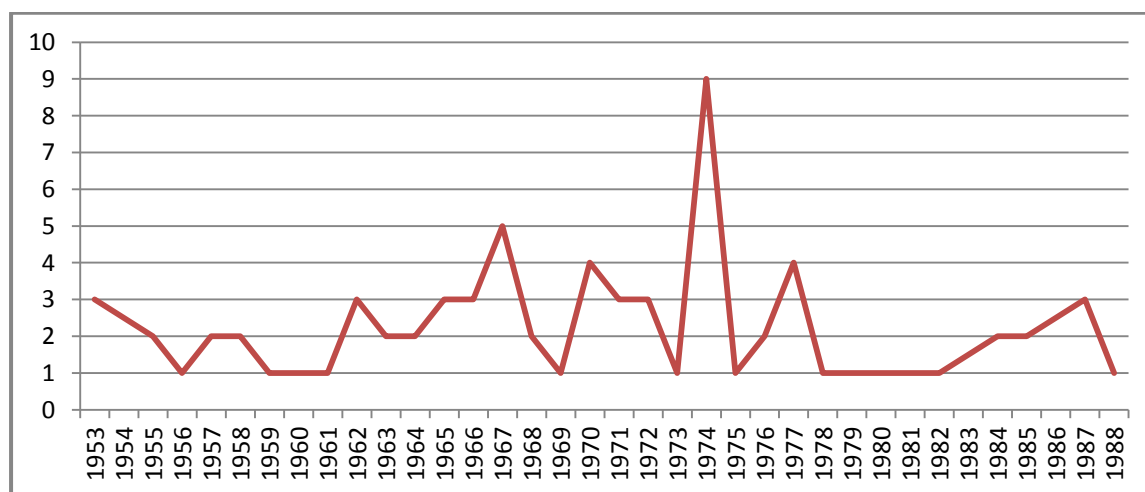
4.1 JEZIKOVNA USPOSOBLJENOST ANKETIRANIH OSEB

Prvi del ankete, v katerem se vprašanja nanašajo na splošne podatke anketirancev, je sestavljen iz 16 vprašanj, in sicer: na kateri upravni enoti delajo, na katerem delovnem mestu, kakšno delo opravljajo, starost, spol in izobrazba anketirancev. Vseh anket, na katere so sodelujoči odgovorili, je bilo 85, od tega samo 73 popolnih. Nepopolne ankete niso zajete v analizo podatkov. Pri anketi je sodelovalo 31 upravnih enot, kar je 43 % vseh upravnih enot. Izmed 73 popolnih anket je bilo 18 % vseh sodelujočih iz UE Domžale in Velenje, 16 % vseh iz UE Novo mesto, 14 % vseh iz UE Grosuplje, 12 %

vseh iz UE Radovljica, 9 % vseh sodelujočih iz UE Trbovlje in Krško, 7 % vseh iz UE Vrhnika in Tržič, 5 % vseh iz UE Piran, Kranj in Kočevje. Z 19 drugih UE je sodeloval po en anketiranec, in sicer iz Brežic, Celja, Cerknice, Hrastnika, Idrije, Jesenic, Kopra, Laškega, Litije, Logatca, Murske Sobote, Nove Gorice, Ormoža, Raven na Koroškem, Ribnice, Ruš, Škofje Loke, Šmarja pri Jelšah in Tolmina. Glede na to, da je pri anketi sodelovalo malo manj kot 50 % vseh upravnih enot, je bil to kar dober odziv.

Drugo in tretje vprašanje v prvem delu ankete se je nanašalo na delovno mesto in karierni razred anketiranca. V prilogi 2 je prikazano, da sta samo dva anketiranca zaposlena na delovnem mestu urada za tujce, in sicer na UE Tržič in Novo mesto s kariernim razredom naziv devete stopnje: svetovalec III. Največ anketirancev je zaposlenih na delovnem mestu vodja oddelka s kariernim razredom naziv četrte ali pete stopnje: višji svetovalec I ali višji svetovalec II. Kar trinajst anketirancev je zaposlenih na delovnem mestu višji svetovalec, od tega jih ima devet karierni razred naziv četrte stopnje: višji svetovalec ena, eden ima naziv karierni razred naziv pete stopnje: višji svetovalec II, trije pa imajo karierni razred naziv šeste stopnje: višji svetovalec III. Dvanajst anketirancev je zaposlenih na delovnem mestu svetovalec, ki imajo karierni razred naziv sedme, osme ali devete stopnje. Sedem anketirancev je zaposlenih na delovnem mestu referent. Na delovnem mestu finančnik so zaposleni trije anketiranci, po dva anketiranca sta zaposlena na delovnem mestu matičarja, sekretarja, referenta II, in vodja glavne pisarne. Po en anketiranec je zaposlen na delovnem mestu premoženjsko-pravne službe, strokovna sodelavka VII/1, svetovalec I, svetovalec III, tajnica, višji referent in višji referent III. V anketi je sodelovalo kar šest načelnikov, in sicer iz UE Ruše, Tolmin, Laško, Grosuplje, Jesenice in Litija (Priloga 2).

Grafikon 1: Letnica rojstva

Vir: lasten

V anketi je sodelovalo 62 žensk in 11 moških, starih med 27 in 62 let. Na osnovi letnice rojstva je bil opravljen izračun starosti anketiranih oseb, in sicer je največ, kar 9 anketirancev, starih 41 let, od tega 8 žensk in 1 moški, 5 anketirank je starih 48 let, po 4 anketiranci so stari 45 in 38 let, med njimi sta samo 2 moška stara 38 let, preostalo so

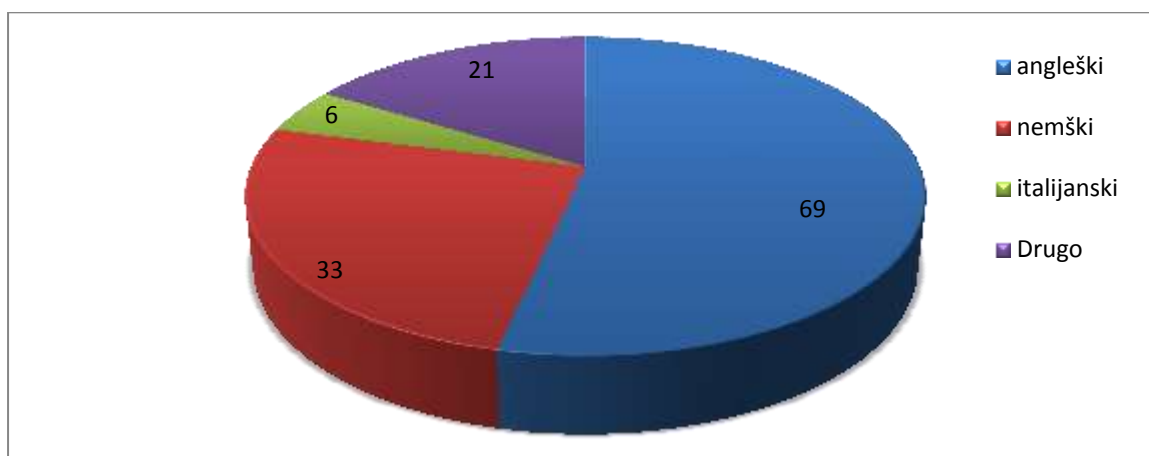
ženske, po trije anketiranci so stari 53, 50, 49, 44, 43 in 28 let, po dva anketiranca sta stara 60, 58, 57, 52, 51, 47, 39, 31 in 30 let, po en anketiranec je star 59, 56, 55, 54, 46, 42, 40, 37, 35, 34, 33 let (Grafikon 1).

Med vsemi anketiranimi osebami je najmlajša ženska, ki je stara 27 let, zaposlena kot svetovalka na EU Novo mesto, v srednji šoli se je učila angleščino in nemščino, končan ima univerzitetni študij, pri svojem delu uporablja oba tuja jezika, ki se ju je učila v srednji šoli. Najstarejši so dva moška, zaposlena na UE Tolmin in UE Idrija, ter ena ženska, zaposlena na UE Grosuplje, v starosti 62 let, vsi trije imajo opravljeno splošno maturo, od teh imata moški in ženska končan univerzitetni študij, v srednji šoli sta se učila francosko, en moški pa ima končan visokošolski študij in se je v srednji šoli učil rusko, pri svojem delu vsi trije uporabljajo angleščino. Največ anketiranih oseb je starih 41 let, osem se jih je v srednji šoli učilo angleščino, poleg tega pa so se štirje učili še nemščino. Podatki kažejo, da je v anketi velik razpon med najmlajšim in najstarejšim zaposlenim, prav tako so osebe zaposlene na različnih delovnih mestih, z različnim nazivom.

4.2 TUJI JEZIKI V SREDNJI ŠOLI

Največ anketiranih oseb se je na srednji šoli učilo angleščino – kar 94,52 %, slabo polovico vseh se je učilo nemščino oz. 45,21 %, italijanščino pa samo 8,22 %. Poleg angleščine se je 14 oseb učilo samo še en tuj jezik, in sicer 8 anketiranih oseb francoščino, 3 ruščino, 2 srbohrvaščino in 1 latinsko. Poleg angleščine, nemščine in italijanščine se je 28,77 % anketiranih oseb v srednji šoli učilo še druge jezike, 12 teh oseb se je učilo francoščino, poleg tega pa so se učili tudi latinščino, ruščino, srbohrvaščino in hrvaščino (Grafikon 2).

Grafikon 2: Tuji jeziki v srednji šoli

Vir: lasten

Od vseh anketiranih oseb se je samo ena oseba v srednji šoli učila tri tuje jezike, 33 se jih je učilo po dva tuja jezika, od tega se je 26 anketiranih oseb učilo nemščino in angleščino, 5 oseb pa angleščino in italijanščino. 39 anketiranih oseb se je učilo po en tuj

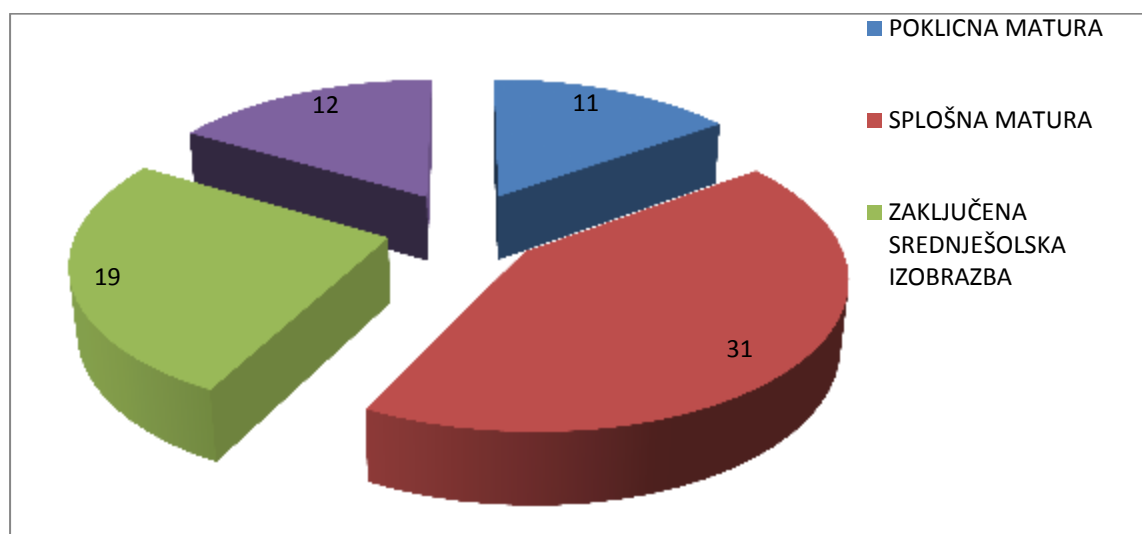
jezik v srednji šoli, od tega so se 4 anketirane osebe učile samo nemščino, 21 pa samo angleščino. Osebe, ki so se učile samo nemščino, so zaposlene na upravnih enotah Murska Sobota in Ormož, dva pa sta zaposlena na upravni enoti Grosuplje, od tega svetovalka na UE Grosuplje pri svojem delu uporablja angleščino in hrvaščino, preostali trije pa pri svojem delu ne uporabljajo nobenega tujega jezika.

Od 21 anketiranih oseb, ki so se v srednji šoli učile samo angleščino, jih 5 pri svojem delu ne uporablja nobenega tujega jezika. Velika večina anketiranih oseb pri svojem delu uporablja vsaj en tuj jezik. Največ anketiranih oseb se je v srednji šoli učilo samo angleščine in pri svojem delu večinoma uporabljajo svoje znanje tujega jezika.

4.3 IZOBRAZBA ANKETIRANIH OSEB

Ob zaključku srednješolskega izobraževanja je največ anketiranih oseb končalo izobraževanje s splošno maturo, in sicer od 73 kar 31 oseb oz. 42,47 %. Zaključeno srednješolsko izobrazbo brez mature oz. zaključnega izpita, t. i. usmerjeno izobraževanje, je končalo 19 oz. 26,03 % anketiranih oseb. Zaključni izpit je opravljajo 12 oseb oz. 16,45 %, poklicno maturo je opravilo 11 oseb oz. 15,07 % (Grafikon 3).

Grafikon 3: Vrsta končane srednješolske izobrazbe

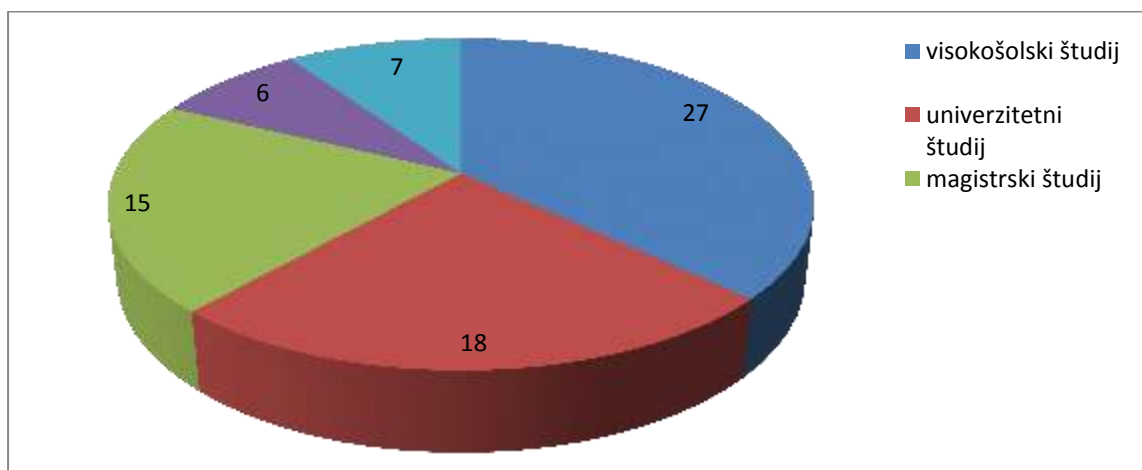

Vir: lasten

Največ anketiranih oseb je končalo srednješolsko izobraževanje s splošno maturo, kar kaže tudi na to, da je večina anketiranih oseb nadaljevala s študijem po srednji šoli, saj samo šest oseb ni nadaljevalo študija po končani srednji šoli, kar je samo 8,22 % vseh anketiranih oseb. Vse preostale osebe so pridobile univerzitetno, visokošolsko ali magistrsko izobrazbo, razen sedmih oseb, ki še študirajo ali pa so pridobile višješolsko izobrazbo oz. specialistični študij. Visokošolski študij je nadaljevalo 27 anketiranih oseb oz. 36,99 %, 18 oseb oz. 24,66 % vseh anketiranih oseb je nadaljevalo univerzitetni študij, 15 oseb oz. 20,55 % vseh anketiranih oseb je po srednji šoli nadaljevalo magistrski študij (Grafikon 4).

Velika večina anketiranih oseb je ob koncu srednje šole nadaljevala s študijem, saj so končale srednjo šolo s splošno matura, z učenjem tujega jezika so po srednji šoli nadaljevali, torej bi morali imeti zadostno znanje tujega jezika, a se učenje tujega jezika ne konča s šolanjem – znanje je treba stalno obnavljati.

Grafikon 4: Stopnja končanega študija

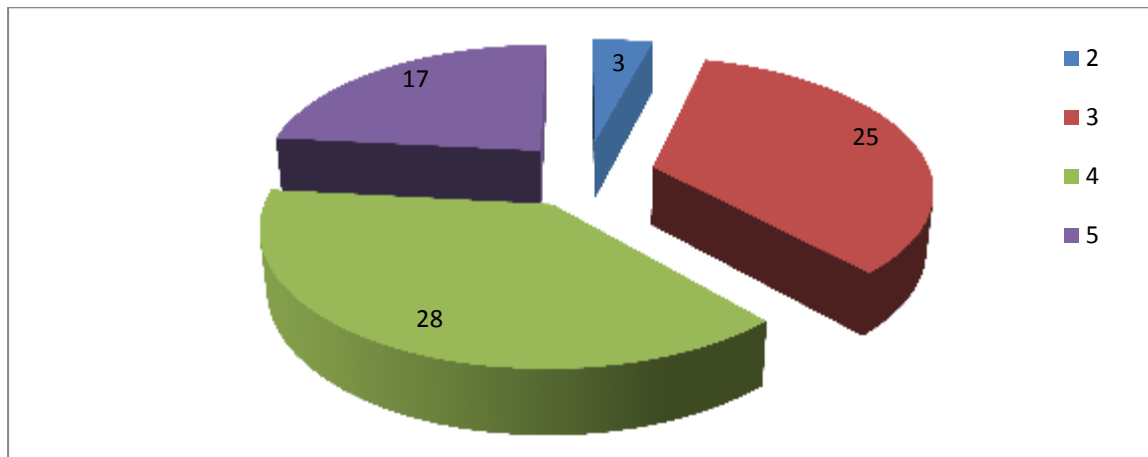
Vir: lasten

Oceno 5 je imelo ob zaključku srednješolskega izobraževanja 17 oseb oz. 23,29 %, ena izmed teh oseb je načelnica na UE Grosuplje, ki je v srednji šoli opravljala splošno matura. Največ anketiranih oseb je imelo iz tujega jezika oceno 4, in sicer kar 28 od 73 oseb oz. 38,36 % vseh, oceno 3 je imelo ob zaključku srednješolskega izobraževanja 25 oseb oz. 34,25 %. Oceno 2 so imele samo tri osebe oz. 4,11 %. Največ anketiranih oseb je zaključilo srednješolsko izobraževanje s splošno matura, samo šest oseb ni nadaljevalo šolanja po srednji šoli, zato je tudi največ anketiranih oseb imelo ob koncu srednješolskega izobraževanja kar zelo dobro oceno iz znanja tujega jezika (38,36 %). Ker je 42,47 % oseb zaključilo srednjo šolo s splošno matura, je razumljivo, da samo 8,22 % oseb ni nadaljevalo študija po srednji šoli (Grafikon 5).

Sklepamo lahko, da imajo anketirane osebe kar dobro znanje tujega jezika, saj jih je imelo ob zaključku srednješolskega izobraževanja največ oceno 4, malo manj pa oceno 3. Znanje tujega jezika je treba znova in znova obnavljati in ga uporabljati, saj se ga sicer lahko kaj hitro pozabi. Če bi delodajalec zaposlenim omogočal izobraževanje tujih jezikov takoj, ko se zaposlijo, in bi bila izobraževanja konstantna, bi zaposleni svoje znanje samo nadgrajevali oz. obnavljali, s čimer bi hitreje, lažje in samozavestneje pristopili k stranki, ki ne govori slovenskega jezika. S tem bi tudi več anketiranih oseb uporabljalo tuj jezik pri svojem delu. Samo 6 anketiranih oseb se je po srednji šoli zaposlilo, se pravi, da je 91,78 % oseb nadaljevalo svoje izobraževanje in tudi nadaljevalo z učenjem tujega jezika. Od vseh anketiranih oseb kar 68,49 % oz. 50 oseb uporablja tuje jezike pri svojem delu, največ jih uporablja prav angleščino, in sicer 65,75 % oz. 48 oseb. Znanje tujega jezika je za študenta dobra naložba, koristna v vseh

življenjskih obdobjih, učenje tujega jezika traja vse življenje, posamezniku pa lahko omogoča hitrejšo možnost zaposlitve, tudi izven države, boljšo zaposlitev in hitrejše napredovanje.

Grafikon 5: Ocena tujega jezika ob zaključku srednješolskega izobraževanja

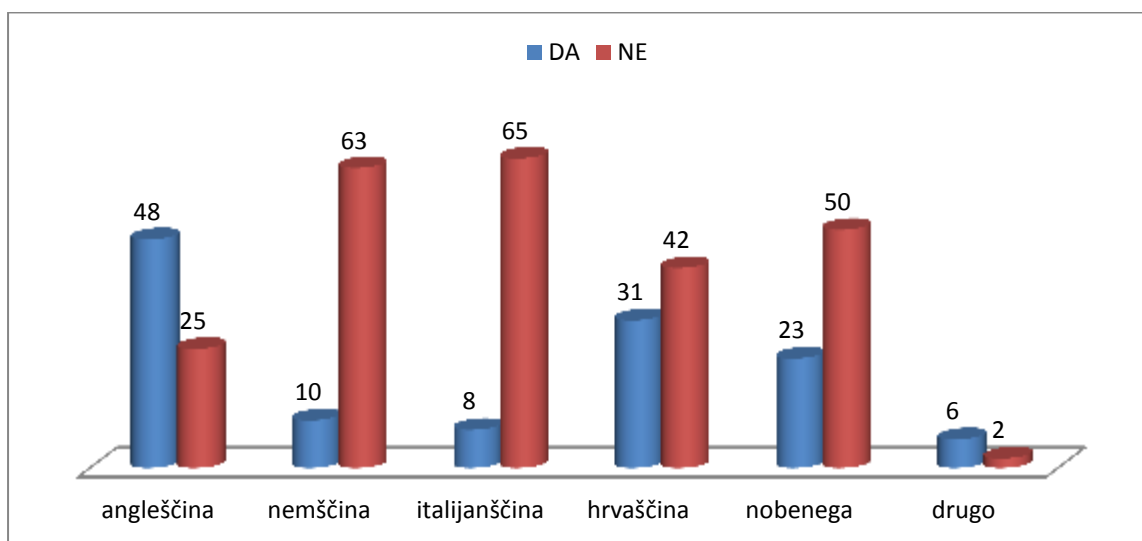

Vir: lasten

Od vseh anketiranih oseb se jih je 94,52 % učilo angleščino, slaba polovica oz. 45,21 % pa nemščino. Slaba polovica anketiranih oseb je imela prav dobro oceno iz tujega jezika in se tujega jezika še naprej uči oz. obnavlja svoje znanje z gledanjem tujih filmov. Iz tega sledi, da si večina anketiranih oseb želi izpopolnjevati svoje znanje tujega jezika. Delodajalec bi moral imeti v mislih, da je za sporazumevanje s tujimi državljani potrebno znanje tujih jezikov, torej bi moral omogočati več kakor le 20,65 % anketiranim osebam dodatno izobraževanje in izpopolnjevanje tujega jezika.

Anketirane osebe pri svojem delu uporabljajo različne tuje jezike: največ (48 oseb) jih uporablja angleški jezik, 10 oseb pri svojem delu uporablja nemški jezik, 8 oseb pa pri svojem delu uporablja italijanski jezik. Zelo veliko, kar 50 oseb, pri svojem delu ne uporablja nobenega tujega jezika (Grafikon 6). Anketirane osebe, ki so sodelovale pri anketi in ki pri svojem delu uporabljajo angleščino, so zaposlene na različnih delovnih mestih na upravnih enotah, je pa to bolj odvisno od tega, na kateri UE je oseba zaposlena, saj osebe, zaposlene na UE Brežice, Celje, Cerknica, Idrija, Jesenice, Kranj, Litija, Logatec, Nova Gorica, Piran, Ravne na Koroškem, Škofja Loka, Šmarje pri Jelšah in Tolmin, uporabljajo vsaj en tuj jezik pri svojem delu, medtem ko na UE Hrastnik, Koper, Murska Sobota, Ormož, Ribnica, Ruše ne uporabljajo niti enega tujega jezika. Pod drugo so anketirane osebe navedle, da uporabljajo srbohrvaški, srbski in bosanski jezik. Samo 31,51 % vseh anketiranih oseb ne uporablja tujih jezikov pri svojem delu, to se pravi, da večina anketiranih oseb uporablja tuje jezike pri svojem delu, vendar kljub temu delodajalec pri večini anketiranih oseb ne omogoča izobraževanja oz. izpopolnjevanja tujega jezika.

Grafikon 6: Raba tujega jezika

Vir: lasten

Glede na to, da večina oseb pri svojem delu uporablja tuje jezike, je nerazumno, da jim delodajalec ne omogoča dodatnega izobraževanja in izpopolnjevanja tujega jezika. Večina zaposlenih uporablja en ali več tujih jezikov pri svojem delu. Želja zaposlenih je, da bi se izpopolnjevali v znanju tujega jezika.

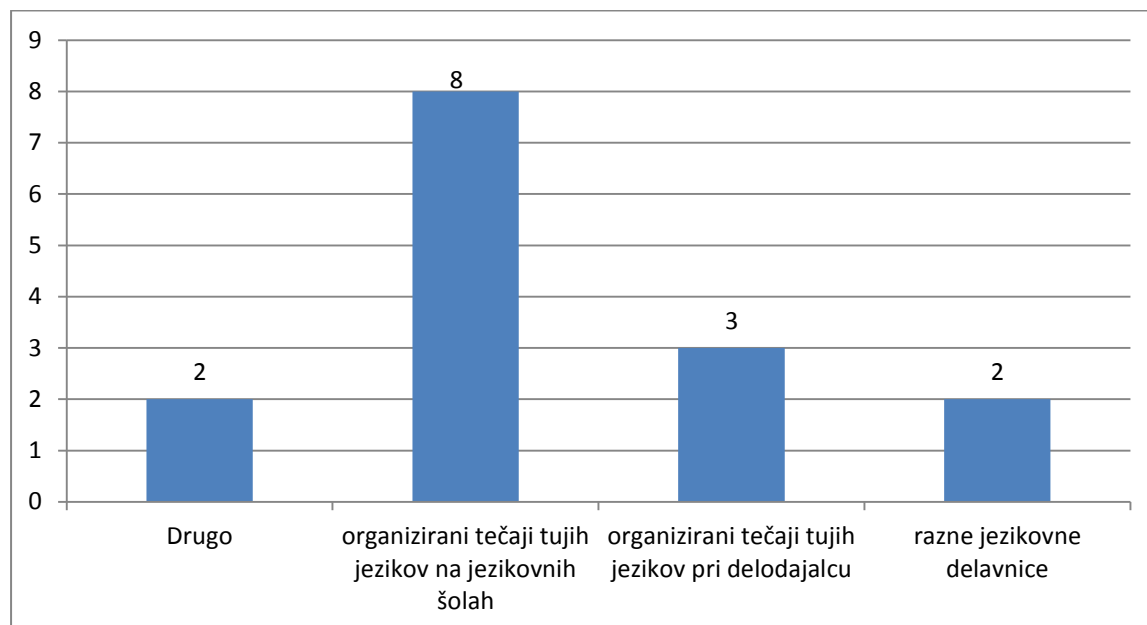
4.4 UČENJE TUJEGA JEZIKA ANKETIRANIH OSEB

Samo 15 oz. 20,55 % vseh anketiranih oseb se izobražuje in izpopolnjuje svoje znanje tujega jezika, kar jim omogoča delodajalec, in sicer na UE Domžale, Trbovlje, Kranj, Velenje, Šmarje pri Jelšah, Kočevje in Murska Sobota. Kar 58 oz. 79,45 % oseb se ne izobražuje in svojega znanja tujih jezikov ne izpopolnjuje oz. jim delodajalec ne omogoča izobraževanja tujih jezikov, čeprav 68,49 % vseh anketiranih oseb na delovnem mestu uporablja tuje jezike. Tem 15 osebam nudi delodajalec izobraževanje tujih jezikov v obliki jezikovnih delavnic, organiziranih tečajev ali na jezikovnih šolah ali pri delodajalcu, drugim 58 oz. 79,45 % osebam pa ne. Dve anketirani osebi sta navedli, da jima je delodajalec nudil le nekaj ur učenja angleškega jezika. 58 osebam oz. 79,45 % delodajalec ne omogoča izobraževanja tujih jezikov (Grafikon 7).

Od 15 oseb, ki jim delodajalec nudi izobraževanje tujih jezikov, je sedem anketiranih oseb svoje znanje po kriterijih SEJO ocenilo z B1, po dve anketirani osebi sta svoje znanje ocenili z B2, C1 in C2, po ena oseba pa je svoje znanje ocenila z A1 in A2. Na večini upravnih enotah bi morali zagotoviti izobraževanje in izpopolnjevanje znanja tujega jezika, saj večina anketiranih oseb uporablja tuje jezike na delovnem mestu in si tudi želijo dodatna izobraževanja. Znanje tujega jezika je pomembno, česar pa se vodje na upravnih enotah premalo zavedajo, saj samo sedem upravnih enot omogoča dodatna izpopolnjevanja in izobraževanja tujega jezika. Ker največ anketiranih oseb uporablja angleški jezik in se je največ anketiranih oseb srednji šoli učilo angleščino, bi lahko

delodajalec omogočal tečaje angleškega jezika vsaj tistim, ki ta jezik uporabljajo v komunikaciji na delovnem mestu.

Grafikon 7: Način izobraževanja tujih jezikov

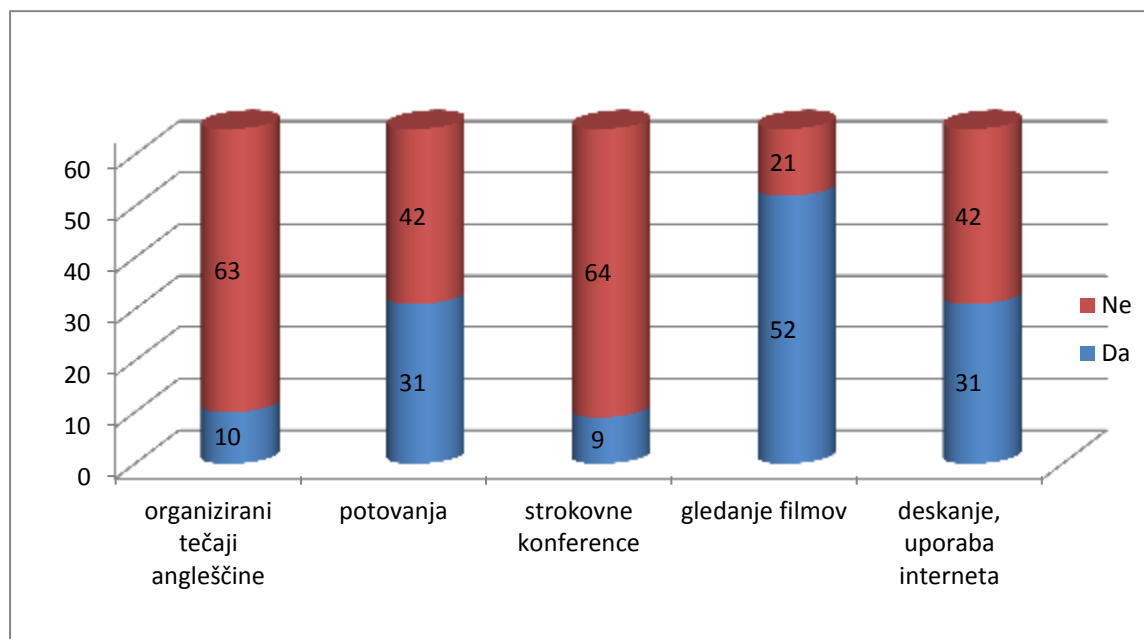
Vir: lasten

Kar nekaj anketiranih oseb svoje znanje tujega jezika izpopolnjuje na različne načine v prostem času. Kar 52 oseb od 73 oz. 71,23 % svoje znanje izpopolnjuje z gledanjem filmov, nekaj manj (31 oseb oz. 42,47 %) izpopolnjuje svoje znanje s potovanji in deskanjem po internetu. Samo 10 oseb oz. 13,70 % izpopolnjuje svoje znanje v prostem času z organiziranimi tečaji angleščine. Od teh 10 oseb so tri osebe zaposlene na UE Velenje na delovnem mestu višji svetovalec, svetovalec in vodja oddelka, dve sta zaposleni na UE Radovljica kot višji svetovalec in vodja oddelka, po ena oseba je zaposlena na UE Kranj in Domžale kot vodja oddelka, ena oseba je zaposlena na UE Krško kot svetovalka III, ena pa na UE Novo mesto kot svetovalka. Devet oseb svoje znanje izpopolnjuje na poslovnih konferencah, od tega so štiri osebe zaposlene na delovnem mestu načelnika na UE Jesenice, Krško, Litija in Tolmin, dve osebi sta zaposleni na delovnem mestu vodja oddelka na UE Velenje in Domžale, na UE Piran je oseba zaposlena na delovnem mestu matičarja, na UE Trbovlje je oseba zaposlena kot svetovalka, na delovnem mestu referenta pa je zaposlena oseba na UE Vrhnika (Grafikon 8).

Zanimanje za učenje tujih jezikov je veliko, saj se kar 71,23 % vseh anketiranih oseb sami izobražujejo in izpopolnjujejo svoje znanje tujega jezika, tako da bi lahko več delodajalcev oz. na več upravnih enotah omogočalo izobraževanje tujega jezika svojim zaposlenim. Predvsem bi bilo prav, da bi omogočali izobraževanje vsaj tistim zaposlenim, ki pri svojem delu uporabljajo tuje jezike, saj je že po Maastrichtski pogodbi temelj

izobraževalne politike EU spodbujanje učenja jezikov in večjezičnosti posameznika ter poudarjanje jezikovne različnosti.

Grafikon 8: Učenje tujih jezikov anketiranih oseb v prostem času

Vir: lasten

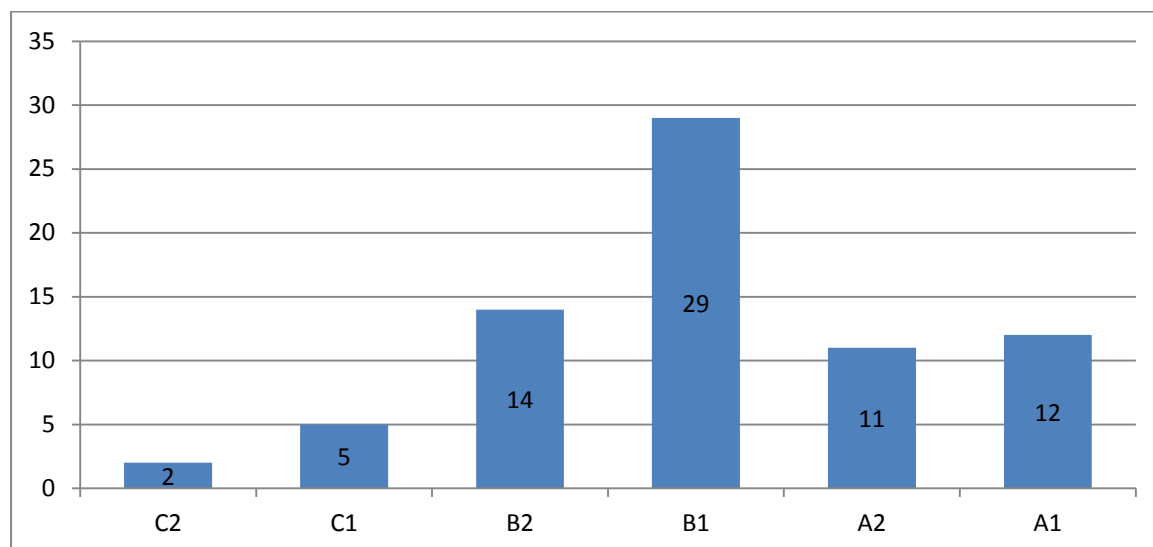
4.5 SEJO

Svoje znanje po kriterijih SEJO je 29 anketiranih oseb oz. 39,73 % vseh ocenilo z B1, od tega samo en moški. Na ravni B2 je svoje znanje ocenilo 14 oseb oz. 19,18 %, od tega pet moških in devet žensk. Na najvišji ravni C2 sta svoje znanje ocenili 2 osebi, kar je 2,74 %, obe ženskega spola, na najnižji ravni A1, pa 12 oseb oz. 16,44 %, od tega dva moška. Svoje znanje je na ravni A2 ocenilo 11 oseb oz. 15,07 %, od tega en moški in deset žensk. 5 oseb (dva moška in tri ženske) oz. 6,85 % je svoje znanje ocenilo na ravni C1. Največ anketiranih oseb je torej svoje znanje ocenilo z B1, kar pomeni, da pri razločnem govorjenju v standardnem jeziku razumejo, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečujejo na delu, prostem času, ter da se znajdejo v večini situacij v deželi, kjer se govori tuj jezik, ter da znajo tvoriti preprosta povezana besedila o temah, ki so jim znane ali jih zanimajo (Grafikon 9).

Srednješolsko izobraževanje s končano splošno maturo je opravilo 31 oseb, od tega je en moški in dvanajst žensk svoje znanje po kriterijih SEJO ocenilo z B1, od teh oseb sta se dve učili samo angleščino, enajst oseb pa se je poleg angleščine učilo še en tuj jezik. Dva moška in pet žensk so svoje znanje ocenili z B2, vseh sedem oseb se je učilo angleško, ena oseba se je poleg angleščine učila še dva tuja jezika, šest oseb pa še en tuj jezik. Tri ženske in en moški so svoje znanje ocenili z A1, od teh se je ena oseba učila samo angleščine, dve osebi sta se poleg angleščine učili še en jezik, ena oseba pa se je poleg angleščine učila še dva tuja jezika. Pet žensk je svoje znanje ocenilo z A2, vse so

se poleg angleščine učile še en tuj jezik. Po en moški in ženska pa sta svoje znanje ocenila s C1, oba sta se v šoli učila angleščino in nemščino.

Grafikon 9: Znanje angleškega jezika po kriterijih SEJO

Vir: lasten

Svoje znanje tujega jezika po kriterijih SEJO je z oceno B1 ocenilo največ, kar 29 anketiranih oseb, kar pomeni, da pri različnem govorjenju v standardnem jeziku razume glavne točke, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečuje na delu, prostem času itn. Znajde se v večini situacij, ki se pogosto pojavljajo na potovanju po deželi, kjer se ta jezik govori. Tvoriti zna preprosta povezana besedila o temah, ki so mu znane ali ga zanimajo. Opisati zna izkušnje in dogodke, sanje, upanja in ambicije ter na kratko utemeljiti in pojasniti svoja mnenja in načrte. Kar 56,16 % anketiranih oseb si želi izboljšati samostojno govorno izražanje. Večina anketiranih oseb na delovnem mestu s tujci komunicira samo ustno. Govorno sporazumevanje v angleščini na delovnem mestu ni prav pogosto, saj se kar 79,45 % anketiranih oseb nikoli govorno ne sporazumeva v angleščini.

Srednješolsko izobrazbo brez mature oz. zaključnega izpita, t. i. usmerjeno izobraževanje, je končalo 19 oseb, od tega je osem žensk svoje znanje po kriterijih SEJO ocenilo z B1, od katerih se je ena oseba učila tri tuje jezike, dve sta se učili dva tuja jezika, pet oseb pa se je učilo samo angleščino. En moški in ena ženska sta svoje znanje ocenila z B2, oba sta se učila samo angleščino. Štiri ženske so svoje znanje ocenile z A1, od tega sta se dve ženski učili samo en tuj jezik, dve pa dva tuja jezika. Moški in ženska sta svoje znanje ocenila z A2, ženska se je učila dva tuja jezika, moški pa samo angleščine. Prav tako sta en moški in ženska svoje znanje ocenila s C1, oba sta se v šoli učila samo angleščino. Ena ženska je svoje znanje ocenila s C2, v šoli se je učila samo angleščino.

12 oseb je opravilo zaključni izpit, od tega so tri ženske svoje znanje po kriterijih SEJO ocenile z B1, vse so se v šoli učile angleščino in nemščino. Po dva moška in dve ženski

so svoje znanje ocenili z B2, ena ženska se je učila tri tuje jezike, preostali pa po dva. Dve ženski sta svoje znanje ocenili z A1, obe sta se učili angleščino, ena pa še nemščino. Po ena ženska je svoje znanje ocenila s C1 in C2, obe sta se v šoli učili tri jezike, ena ženska pa je svoje znanje ocenila z A2, poleg angleščine se je v šoli učila še italijanščino.

Poklicno maturo je opravilo 11 oseb, od tega je pet žensk svoje znanje ocenilo z B1, vse so se učile angleščino, dve pa poleg angleščine še nemščino. Ena ženska je svoje znanje ocenila z B2, učila se je angleščino in nemščino. En moški in ena ženska sta svoje znanje ocenila z A1, moški se je učil samo nemščine, ženska pa poleg angleščine še srbohrvaščino. Tri ženske so svoje znanje ocenile z A2, dve sta se poleg angleščine učile še nemščino, ena pa samo angleščino.

Visokošolski študij je nadaljevalo 27 anketiranih oseb oz. 36,99 %, od tega se je en moški in enajst žensk po kriterijih SEJO ocenilo z B1. Tri ženske in en moški je svoje znanje ocenilo z B2, z A1 so svoje znanje ocenile štiri ženske in dva moška, tri ženske so svoje znanje ocenile z A2, po en moški in ženska sta se ocenila s C1. 18 oseb oz. 24,66 % vseh anketiranih oseb je nadaljevalo univerzitetni študij, od tega se je osem žensk po kriterijih SEJO ocenilo z B1, po dva moška in ženski so svoje znanje ocenili z B2, dve ženski sta svoje znanje ocenili z A1, en moški in dve ženski so svoje znanje ocenili z A2, ena ženska, zaposlena kot svetovalka na UE Novo mesto, pa je svoje znanje ocenila s C1. 15 oseb oz. 20,55 % vseh anketiranih oseb je po srednji šoli nadaljevalo magistrski študij, od tega se je pet žensk po kriterijih SEJO ocenilo z B1, štiri ženske in en moški so svoje znanje ocenili z B2, tri ženske so svoje znanje ocenile z A1, dve ženski pa sta svoje znanje ocenili s C1 in C2.

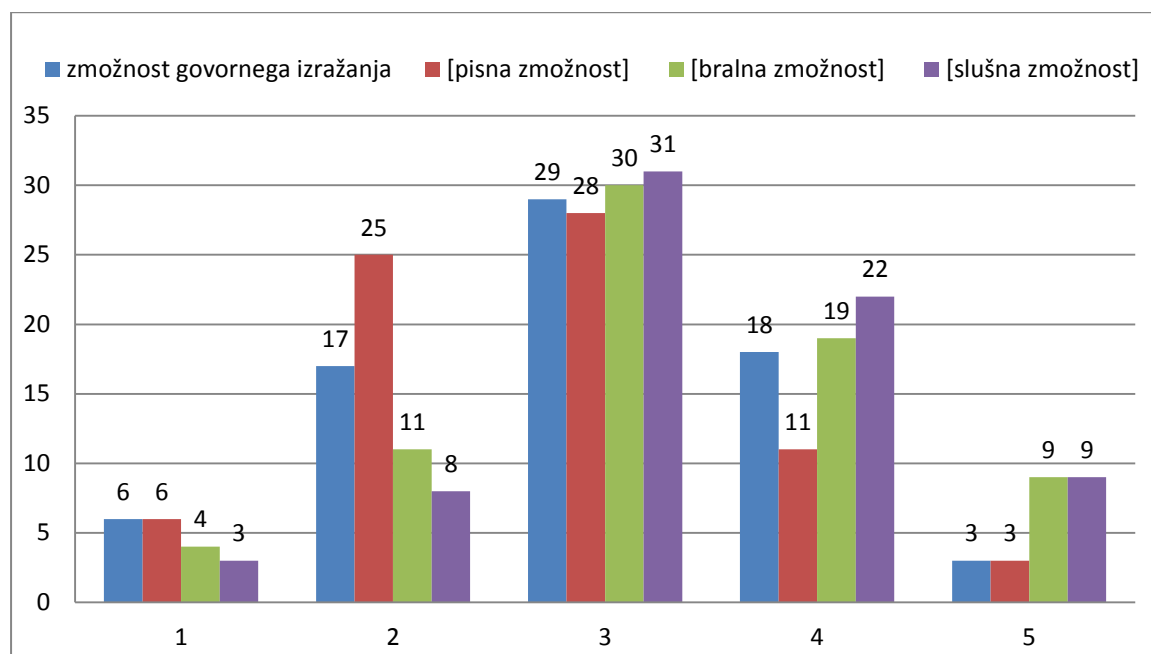
Od šest anketiranih oseb, ki po končani srednji šoli niso nadaljevali študija, sta dve ženski svoje znanje tujega jezika po kriterijih SEJO ocenili z B1, z B2 je svoje znanje ocenil en moški, tri ženske so svoje znanje ocenile z A1. Sedem anketiranih oseb je pod drugo navedlo, da še študirajo ali pa so pridobile višješolsko izobrazbo oz. specialistični študij, od tega sta se dve ženski po kriterijih SEJO ocenili z B1, obe sta se v srednji šoli učili angleščino. Z A1 in C2 sta svoje znanje ocenili dve ženski, obe sta se v srednji šoli učili angleščino. En moški je svoje znanje ocenil s C1, v srednji šoli se je učil angleščino in nemščino.

Največ anketiranih oseb je svoje znanje angleškega jezika ocenilo z B1, kar pomeni, da pri različnem govorjenju v standardnem jeziku razumejo glavne točke, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečujejo na delu, prostem času. Znajdejo se v večini situacij, ki se pogosto pojavljajo na potovanju po deželi, kjer se ta jezik govori. Tvoriti znajo tudi preprosta povezana besedila o temah, ki so jim znane ali jih zanimajo. Opisati znajo izkušnje in dogodke, sanje, upanja in ambicije ter na kratko utemeljiti in pojasniti svoja mnenja in načrte. Torej so svoje znanje jezika ocenili zelo dobro in jim govor s strankami ne povzroča težav.

4.6 JEZIKOVNE ZMOŽNOSTI ANGLEŠKEGA JEZIKA

Drugi del ankete ima v sklopu skupaj s podvprašanji 23 vprašanj, nanaša pa se predvsem na jezikovne zmožnosti angleškega jezika anketiranih oseb. Osebe so z oceno od 1 do 5 ocenile svoje jezikovne zmožnosti angleščine, in sicer zmožnost samostojnega govornega izražanja, brez sogovorca, zmožnost govornega sporazumevanja (govor, poslušanje in odgovarjanje) ter pisno, bralno in slušno zmožnost. Največ anketiranih oseb je svoje zmožnosti ocenilo z oceno 3. To kaže na to, da se je anketiranim osebam od zaključka srednješolskega izobraževanja znanje tujega jezika poslabšalo, saj je imelo največ anketiranih oseb ob zaključku srednje šole oceno iz tujega jezika štiri, kar je 38,36 % vseh anketiranih oz. 28 oseb, oceno 3 pa je imelo ob zaključku srednješolskega izobraževanja samo 25 oseb oz. 34,25 % vseh anketiranih oseb (Grafikon 10).

Grafikon 10: Jezikovne zmožnosti angleškega jezika

Vir: lasten

Svojo pisno zmožnost je 25 od 73 oseb, kar je 34,25 %, ocenilo z oceno 2, kar so samo trije manj kot anketirane osebe, ki so svojo pisno zmožnost ocenile s 3. Od 25 oseb, ki je svojo pisno zmožnost ocenilo z oceno 2, je trinajst anketiranih oseb svoje znanje po kriterijih SEJO ocenilo z B1, štiri osebe so svoje znanje ocenile z A1, osem oseb pa z A2. 38,36 % oz. 28 anketiranih oseb je ocenilo svojo pisno zmožnost z oceno 3, od tega jih je štirinajst ocenilo svoje znanje z B1, osem oseb je svoje znanje ocenilo z B2, po dve osebi sta svoje znanje ocenili z A1, A2 in C1. Zelo malo anketiranih oseb je svoje zmožnosti izražanja v angleščini ocenilo višje ali nižje od ocene 3, razen pisne zmožnosti. Na splošno je večina anketiranih oseb svoje zmožnosti govornega izražanja ocenila s 3. Enako tudi pisno, bralno in slušno zmožnost. Tako je 29 anketiranih oseb, kar je 39,73 %, z oceno 3 ocenilo svojo zmožnost govornega izražanja, od tega jih je kar sedemnajst ocenilo svoje znanje po kriterijih SEJO z B1, pet oseb je svoje znanje ocenilo z B2, štiri

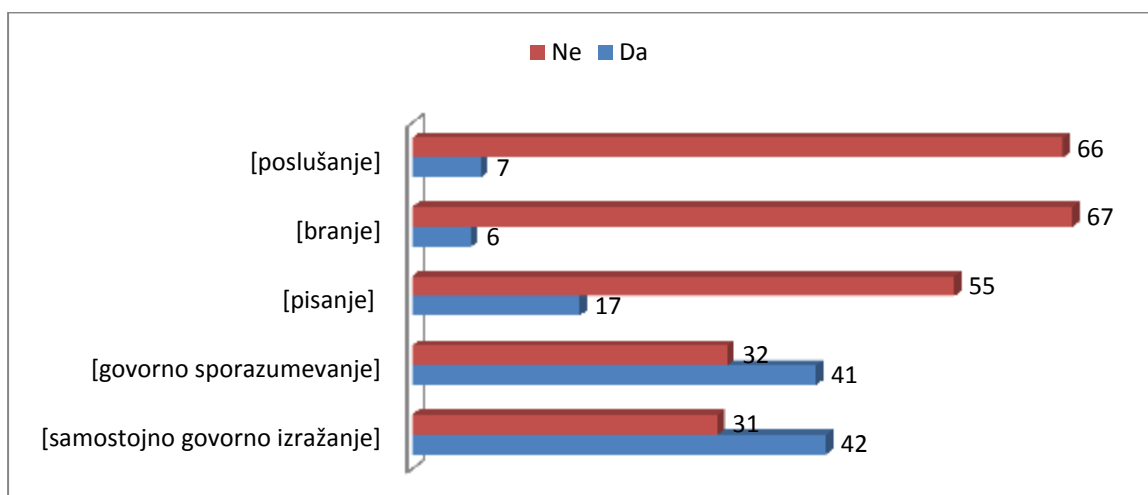
osebe so svoje znanje ocenile z A1, samo tri osebe so svoje znanje ocenile z A2. Bralno zmožnost je ocenilo 30 oseb oz. 41,10 %, slušno zmožnost pa 31 oseb, kar je 42,47 %.

Z oceno 2 je svojo zmožnost govornega izražanja ocenilo 17 oseb oz. 23,29 %, od tega je osem oseb svoje znanje po kriterijih SEJO ocenilo z B1, samo tri osebe so svoje znanje ocenile z A1 in z A2 je svoje znanje ocenilo šest oseb. Svojo pisno zmožnost je z isto oceno ocenilo 25 oseb oz. 34,25 %, bralno zmožnost je ocenilo 11 oseb oz. 15,07 %, slušno zmožnost pa 8 oseb, kar je 10,96 %. Z oceno 1 je svojo zmožnost govornega izražanja in svojo pisno zmožnost ocenilo 6 oseb, kar je 8,22 % vseh anketiranih oseb, od tega je pet oseb svoje znanje po kriterijih SEJO ocenilo z A1, samo ena oseba z A2. Med osebami, ki so svojo zmožnost govornega izražanja ocenile z oceno 1, so štiri osebe svoje znanje ocenile z A1, z A2 pa dve osebi. Svojo bralno zmožnost so z isto oceno ocenile štiri osebe, kar je 5,48 %, svojo slušno zmožnost pa tri osebe, kar je samo 4,11 % vseh anketiranih oseb.

Z oceno 4 je svojo zmožnost govornega izražanja ocenilo 18 oseb, kar je 24,66 %, od tega so svoje znanje po kriterijih SEJO po štiri osebe ocenile z B1 in C1, z B2 je svoje znanje ocenilo devet oseb, samo ena oseba je svoje znanje ocenila z A1. Svojo pisno zmožnost je 11 oseb oz. 15,07 % ocenilo s 4, od tega sta po dve osebi svoje znanje po kriterijih SEJO ocenili z B1 in C1, z B2 je svoje znanje ocenilo šest oseb, samo ena oseba je svoje znanje ocenila z A1. Svojo bralno zmožnost je z isto oceno ocenilo 19 oseb oz. 26,03 %, svojo slušno zmožnost pa je z isto oceno ocenilo 22 oseb, kar je 30,14 %. Z oceno 5 so svojo zmožnost govornega izražanja in svojo pisno zmožnost ocenile 3 osebe, kar je 4,11 % vseh anketiranih oseb, od tega sta dve osebi svoje znanje ocenili s C1, ena oseba pa s C2, svojo bralno in slušno zmožnost pa je z isto oceno ocenilo 9 oz. 12,33 % vseh oseb.

Večina anketiranih oseb je svoje jezikovne zmožnosti ocenila s 3, in sicer je tako svojo bralno zmožnost ocenilo 41,10 % vseh anketiranih oseb, svojo zmožnost govornega izražanja je ocenilo 39,73 %, svojo pisno zmožnost je ocenilo 38,36 %, svojo slušno zmožnost pa 10,96 % vseh anketiranih oseb. Najmanj anketiranih oseb je svoje jezikovne zmožnosti ocenilo z 1 ali s 5. Kljub temu si več kakor polovica anketiranih oseb želi izboljšati svoje znanje tujega jezika, in sicer bi si kar 57,53 % oz. 42 anketiranih oseb želelo izboljšati svoje samostojno govorno izražanje v angleščini, le dober odstotek manj, se pravi 56,16 % oz. 41 oseb, bi si želelo izboljšati govorno sporazumevanje v angleščini, 23,29 % oz. 17 oseb pa bi si želelo izboljšati pisanje v angleščini. Na osnovi teh podatkov bi bilo smotno, da se že v času študija študentom omogoči dodatno izobraževanje v okviru delavnic ali s sodelovanjem naravnih govorcev angleškega jezika, s poudarkom na govornem sporazumevanju.

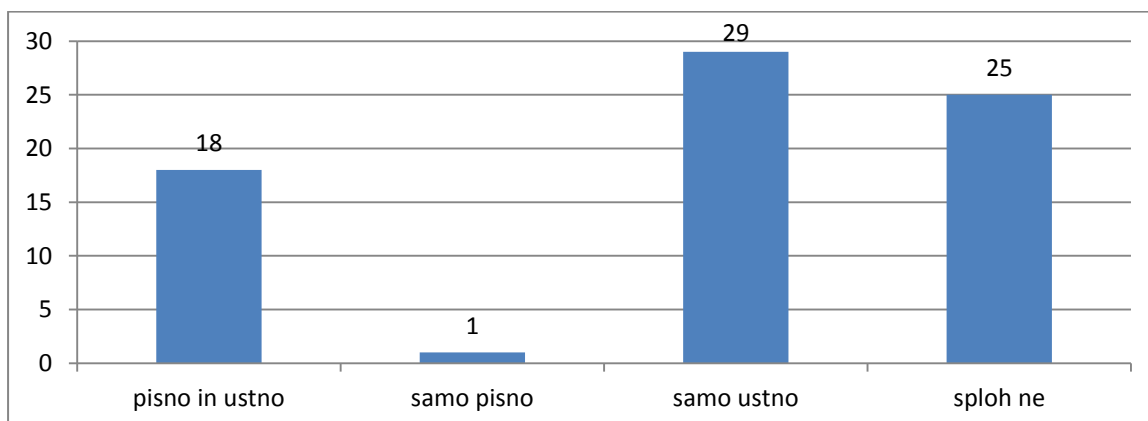
Grafikon 11: Izboljšanje jezikovne zmožnosti

Vir: lasten

Večina anketiranih oseb je svojo zmožnost govornega izražanja, pisno, bralno kot tudi slušno zmožnost ocenilo z oceno 3, čeprav je imela večina anketiranih oseb ob koncu srednješolskega izobraževanja oceno 4 iz angleškega jezika. 42 anektiranih oseb oz. kar 57,53 % si želi izboljšati svoje samostojno govorno izražanje v angleščini, izmed teh oseb se samo ena oseba ni učila angleščine v srednji šoli, 31 oseb pri svojem delu uporablja angleščino, desetim osebam pa delodajalec tudi organizira izobraževanje tujih jezikov. 41 oseb oz. 56,16 % si želi izboljšati govorno sporazumevanje v angleščini, od tega se 4 osebe niso učile angleščine v srednji šoli, 23 oseb pri svojem delu uporablja angleščino, osmim osebam pa delodajalec tudi organizira izobraževanje tujih jezikov. Samo 17 oseb oz. 23,29 % si želi izboljšati pisanje v angleščini, izmed teh oseb se samo ena oseba ni učila angleščine v srednji šoli, 14 oseb pri svojem delu uporablja angleščino, šestim osebam pa delodajalec tudi organizira izobraževanje tujih jezikov. S preostalimi jezikovnimi zmožnostmi so anketirane osebe kar zadovoljne oz. si jih večinoma ne želijo izboljšati (Grafikon 11).

Grafikon 12: Komunikacija s tujci na delovnem mestu

Vir: lasten

Več kot polovica anketiranih oseb si želi izboljšati svoje znanje tujega jezika. Največ si jih želi izboljšati svoje govorno in samostojno govorno izražanje. Večina anketiranih oseb je svoje znanje ocenila z B1, svoje jezikovne zmožnosti in zmožnost govornega izražanja z oceno 3.

Pri vprašanju, ali na svojem delovnem mestu trenutno komunicirajo s tujci pisno in ustno, je 29 anketiranih oseb od 73 (39,73 %) odgovorilo, da komunicira samo ustno, 25 anketiranih oseb oz. 34,28 % trenutno sploh ne komunicira s tujci, 18 anketiranih oseb oz. 24,66 % trenutno komunicira s tujci ustno in pisno, medtem ko samo 1 anketirana oseba oz. 1,37 % s tujci na delovnem mestu trenutno komunicira samo pisno, in sicer je to višja svetovalka z nazivom šeste stopnje: višji svetovalec III, ki ureja kadrovske in splošne zadeve, zaposlena na upravni enoti Cerknica (Grafikon 12).

Samo 34,28 % anketiranih oseb trenutno ne komunicira s tujci v tujem jeziku na delovnem mestu, torej večina anketiranih oseb komunicira v tujem jeziku na delovnem mestu ali ustno, pisno ali oboje. Zaposleni se na splošno kar precej sporazumevajo v tujih jezikih, svoje znanje tujega jezika si želijo izboljšati in obnavljati znanje tujih jezikov, predvsem si želijo izboljšati svoje govorno izražanje.

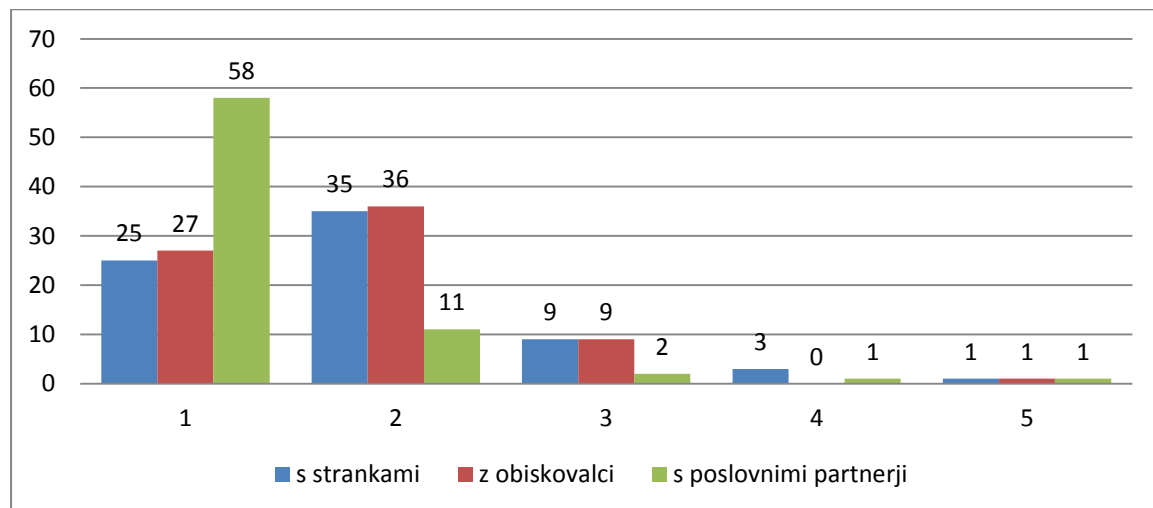
Največ, kar 48 oseb oz. 65,75 %, pri svojem delu uporablja angleščino, 50 oseb poleg angleščine uporablja tudi druge tuje jezike pri svojem delu, to je oz. kar 68,49 % vseh anketiranih oseb, 23 oseb oz. 31,51 % je odgovorilo, da ne uporablja nobenega tujega jezika, medtem ko jih 25 oz. 34,25 % vseh oseb tega jezika ne uporablja. Večina anketiranih oseb na delovnem mestu komunicira s tujci v tujem jeziku, in sicer jih več kot polovica uporablja angleščino, ko komunicirajo s tujci. Verjetno je razlog za to ta, da se je večina anketiranih oseb v srednji šoli učila angleščino.

4.6.1 GOVORNO SPORAZUMEVANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU

Pri vprašanju, kako pogosto se anketirane osebe pri svojem delu govorno sporazumevajo v angleškem jeziku s strankami, obiskovalci ali poslovnimi partnerji, so morale anketirane osebe svoje odgovore označiti z oceno od 1 do 5. Na spodnjem grafu lahko vidimo, da večina anketiranih oseb, kar 58 od 73 oz. 79,45 %, nikoli ne komunicira govorno v angleščini pri svojem delu s poslovnimi partnerji. Največ anketiranih oseb komunicira v angleščini s strankami redkeje kot nekajkrat mesečno, in sicer 35 oseb oz. 47,95 %, in 36 oseb oz. 49,32 % z obiskovalci komunicira redkeje kot nekajkrat mesečno. Samo ena anketirana oseba komunicira dnevno s strankami, poslovnimi partnerji in obiskovalci dnevno, in sicer je ta oseba zaposlena na UE Domžale na delovnem mestu referent, z nazivom trinajste stopnje: referent I. Tri anketirane osebe tedensko komunicirajo s strankami v angleščini, in sicer z UE Kranj, Domžale in Velenje. Na UE Velenje je oseba zaposlena na delovnem mestu svetovalec, z nazivom sedme stopnje: svetovalec I in opravlja delo na krajevnem uradu. Na UE Domžale in Kranj pa sta obe osebi zaposleni na delovnem mestu višji svetovalec, s tem, da ima na UE Kranj naziv pete stopnje: višji svetovalec II in vodi postopke, na UE Domžale pa ima naziv četrte stopnje: višji svetovalec I ter opravlja delo sprejemov in odpustov iz državljanstva, sklepanje

zakonskih zvez ter ugotavljanje prebivališč. S poslovnimi partnerji tedensko v angleščini govorno komunicira načelnik UE Litija, ki ima naziv tretje stopnje: podsekretar (Grafikon 13).

Grafikon 13: Govorno sporazumevanje v angleškem jeziku

Vir: lasten

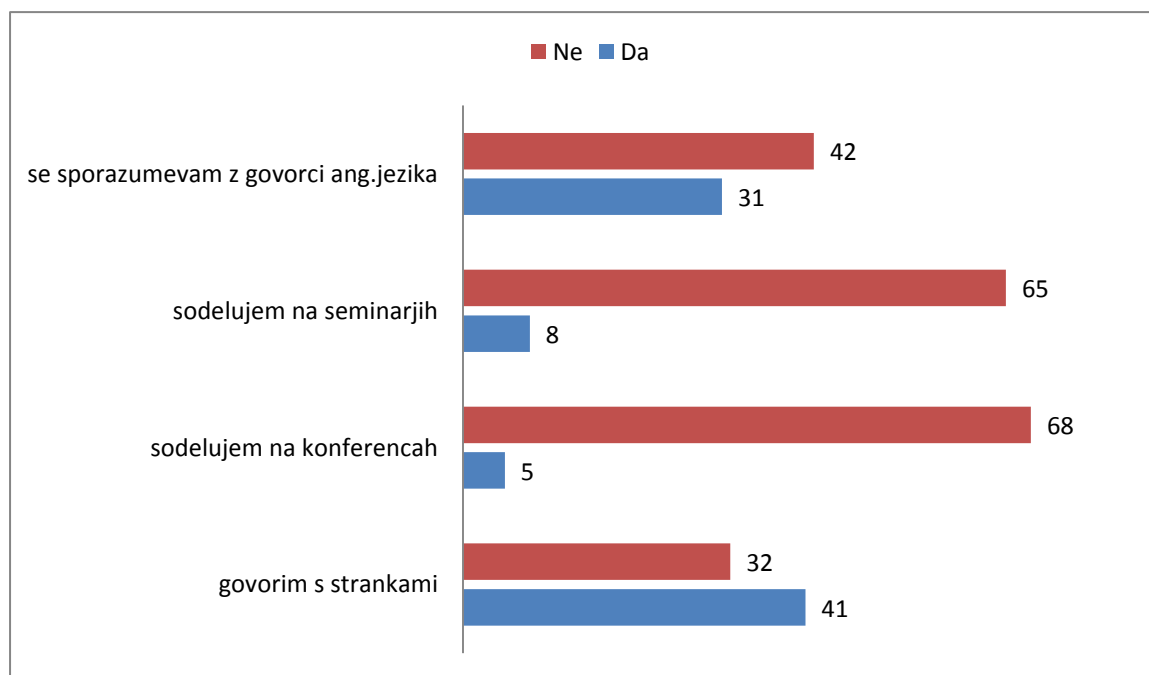
Samo nekajkrat mesečno s strankami komunicira 47,95 % vseh anketiranih oseb, z obiskovalci pa 49,32 % anketiranih oseb, še največ z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika ali s tujci, ki so službeno v naši državi, ali s tujimi študenti, ki pri nas študirajo. Na delovnem mestu anketirane osebe tudi bolj poredko berejo v angleščini, in sicer nikoli ali redkeje kot nekajkrat mesečno. Pogosteje berejo v prostem času, in sicer knjige, revije, časopise in ko se dopisujejo s prijatelji ali sorodniki, in sicer kar 89,04 % oz. 65 anketiranih oseb. Pri poslušanju angleščine na delovnem mestu so anketirane osebe odgovorile, da tudi nikoli ali redkeje kot nekajkrat mesečno poslušajo angleščino, v večini primerov poslušajo takrat, ko se sporazumevajo z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika ter s tujimi študenti ali tujci, ki so službeno v Sloveniji, vendar pa kar 90,41 % oz. 66 anketiranih oseb v prostem času angleščino poslušajo pri gledanju filmov, poslušanju glasbe in na dopustu. Ravno tako je s pisanjem v angleščini, kjer zaposleni na delovnem mestu sicer bolj poredko pišejo v angleščini, vendar pa se več dopisujejo ali doma, na potovanjih, s prijatelji, saj samo 13 anketiranih oseb oz. 17,81 % ne piše v angleščini. Torej si zaposleni na upravnih enotah oz. anketirane osebe želijo izpopolnjevati svoje znanje tujega jezika, sicer ne bi bili tako visoki odstotki rabe tujega jezika v zasebnem življenju.

Na anketo so odgovarjali tako moški kot ženske, in sicer 62 žensk in 11 moških različne starosti, in sicer je starost anketiranih oseb med 27 in 62 let, prav tako so v anketi sodelovali zaposleni na različnih delovnih mestih (načelnik, višji referent, referent, svetovalec, sekretar ...). V anketi so sodelovale osebe z različnimi kariernimi razredi, od 16 kariernih razredov je zajetih 15 kariernih razredov, I. stopnja: višji sekretar (1) – oseba s tem kariernim razredom ni izpolnjevala ankete. Osebe, ki so sodelovale v anketi,

imajo različno izobrazbo, večina je po srednji šoli nadaljevala študij na fakulteti, saj samo 6 anketiranih oseb ni nadaljevalo izobraževanja po srednji šoli. V srednji šoli se je največ anketiranih oseb učilo angleščino, in sicer kar 94,52 % oz. 69 oseb, od tega 10 moških. Nemščino se je v srednji šoli učilo 33 oseb oz. 45,21 %, 3 moški in 10 žensk. Italijanščino se je učilo 6 žensk, kar je samo 8,22 % anketiranih oseb. Druge tuje jezike se je na srednji šoli učilo 21 oseb, 5 moških in 16 žensk oz. 28,77 % anketiranih oseb.

Večina anketiranih oseb vsaj enkrat na mesec na delovnem mestu komunicira s strankami in obiskovalci. Kljub temu kar 50 anketiranih oseb uporablja enega ali več tujih jezikov pri svojem delu, kar je 66,49 % vseh oseb, od tega 48 oseb pri svojem delu uporablja angleščino, kar je 96 % vseh anketiranih oseb. Iz tega podatka je razvidno, da veliko oseb uporablja angleščino pri svojem delu, predvsem govorno. 8 anketiranih oseb od 73, kar je le 10,69 %, se na delovnem mestu govorno sporazumeva v angleščini jeziku tudi s sodelavci, otroki, sorodniki, prijatelji in tujci v Sloveniji, preostalih 65 oseb oz. 89,04 % pa ne. S sodelavci se govorno sporazumevajo dnevno, z otroki, sorodniki in prijatelji mesečno, s tujci v Sloveniji pa redkeje kot nekajkrat mesečno. Poleg govornega sporazumevanja na delovnem mestu se anketirane osebe govorno sporazumevajo v angleščini tudi izven delovnega mesta (Grafikon 14).

Grafikon 14: Angleško govorim, ko ...

Vir: lasten

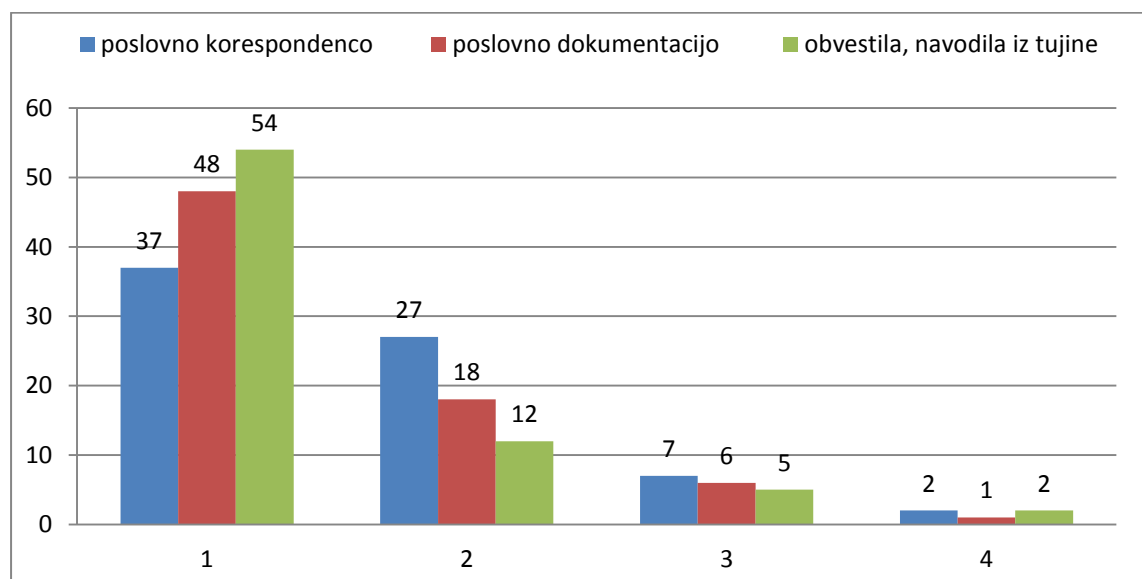
Največ, kar 41 anketiranih oseb oz. 56,16 %, komunicira s strankami. 31 oseb oz. 42,47 % se sporazumeva z naravnimi in nenaravnimi govorcji angleškega jezika preko socialnih omrežij ali s tujci, ki so službeno v Sloveniji, ali s tujimi študenti, ki študirajo v Sloveniji. Pod možnost Drugo so anketirane osebe navedle, da govorijo v angleščini s prijatelji v tujini, na potovanjih, z obiskovalci, s sorodniki, ki živijo v tujini, ali pa da ne govorijo v

angleščini, ker nimajo opravka s tujci. Največ anketiranih oseb govorno komunicira s strankami ali z naravnimi in nenaravnimi govorci angleškega jezika, kar ponovno kaže na to, da bi bilo zaželeno dodatno izpopolnjevanje znanja tujega jezika, vsaj govorno izpopolnjevanje.

4.6.2 BRANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU

Pri vprašanju, kako pogosto na delovnem mestu berejo v angleškem jeziku, so anketirane osebe izbirale med poslovno korespondenco (e-pošta, poslovna pisma, poročila, dopisi, faksi), poslovno dokumentacijo (poslovna poročila, dopisi v zvezi s predpisi in zakonodajo EU), obvestili, navodili iz tujine (v povezavi z EU). Svoje odgovore so anketirane osebe označile z oceno od 1 do 5. Med 73 anketiranimi osebami niti ena oseba dnevno ne bere na delovnem mestu v angleščini, kar 54 oseb oz. 73,97 % nikoli ne bere obvestil in navodil v angleščini, 48 oseb oz. 65,75 % ne bere poslovne dokumentacije v angleščini, 37 oseb oz. 50,68 % nikoli ne bere poslovne korespondence v angleščini. Manj kot polovica anketiranih oseb redkeje kot nekajkrat mesečno bere literaturo v angleščini na delovnem mestu, 12 oseb oz. 16,44 % redkeje kot nekajkrat mesečno bere obvestila in navodila iz tujine v angleščini, 18 oseb oz. 24,66 % redkeje kot nekajkrat mesečno bere poslovno dokumentacijo v angleščini, 27 oseb oz. kar 37 % redkeje kot nekajkrat mesečno bere poslovno korespondenco v angleščini. Še manj oseb mesečno bere literaturo v angleščini, in sicer samo 5 oseb oz. 6,58 % bere obvestila in navodila iz tujine, 6 oseb oz. 8,22 % bere poslovno dokumentacijo, 7 oseb oz. 9,59 % bere poslovno korespondenco. Tedensko ena oseba bere poslovno dokumentacijo, 2 osebi pa bereta poslovno korespondenco in obvestila, ti dve osebi sta zaposleni na UE Tolmin in Litija, obe sta zaposleni na delovnem mestu načelnik.

Grafikon 15: Branje v angleškem jeziku na delovnem mestu

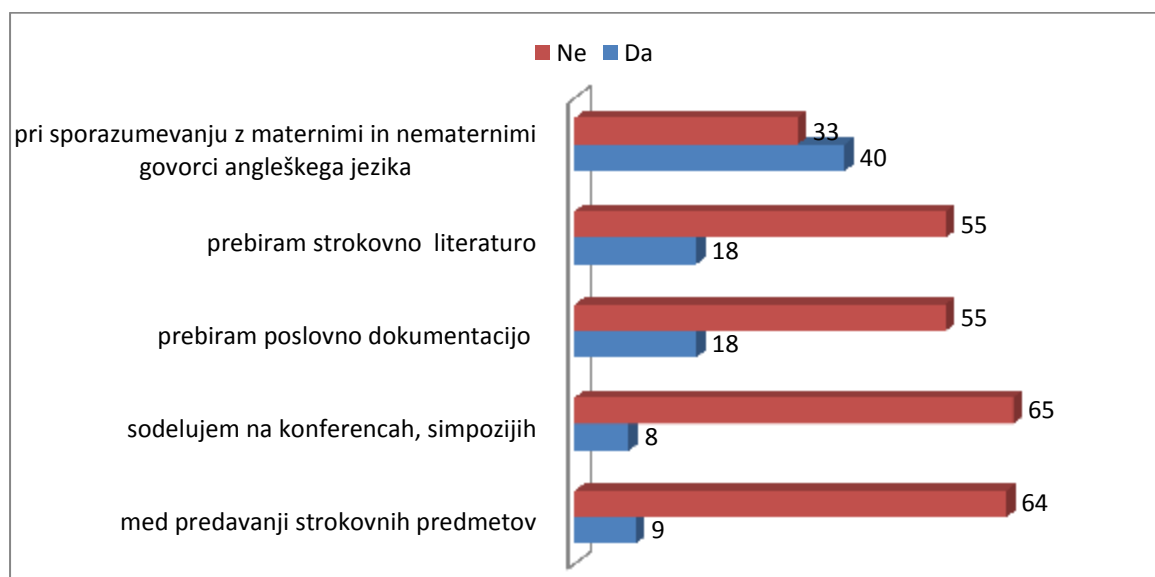

Vir: lasten

Načelnik UE Litija dnevno bere tako poslovno korespondenco kakor tudi poslovno dokumentacijo in obvestila ter navodila iz tujine. Ta oseba se je v srednji šoli učila samo angleščino, svoje znanje po kriteriju SEJO je ocenila z B2, poleg angleščine pri svojem delu uporablja nemščino, italijanščino in hrvaščino, prav tako se v prostem času rada izobražuje in izpopolnjuje svoje znanje angleščine (Grafikon 15).

Poleg zgoraj navedenega pa anketirane osebe na delovnem mestu ne berejo kaj dosti, saj 63 oseb, kar je 86,30 % vseh, ne bere drugega gradiva, kot tisto, ki je naštetu na zgornjem grafu. 10 oseb oz. 13,70 % vseh prebira tudi strokovno, pravno in tehnično literaturo, poljubne članke, pisma strank, informacije o tujih predpisih, časopise, strokovne revije, e-pošto sodelavcev, evropsko zakonodajo in prakso evropskih sodišč. Poleg branja gradiva v angleščini na delovnem mestu anketirane osebe največ berejo pri sporazumevanju z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika preko e-pošte, socialnih omrežij, s študenti na izmenjavi v Sloveniji ali s tujci, ki so službeno v Sloveniji, in sicer kar 40 od 73 anketiranih oseb oz. 54,80 % vseh. 18 anketiranih oseb oz. 24,66 % vseh v angleščini prebira strokovno in poslovno literaturo. Samo 9 oseb oz. 12,33 % bere angleško literaturo med predavanji strokovnih predmetov. Samo 8 oseb oz. 10,96 % bere, ko sodeluje na konferencah in simpozijih (Grafikon 16).

Grafikon 16: V angleškem jeziku berem, ko ...

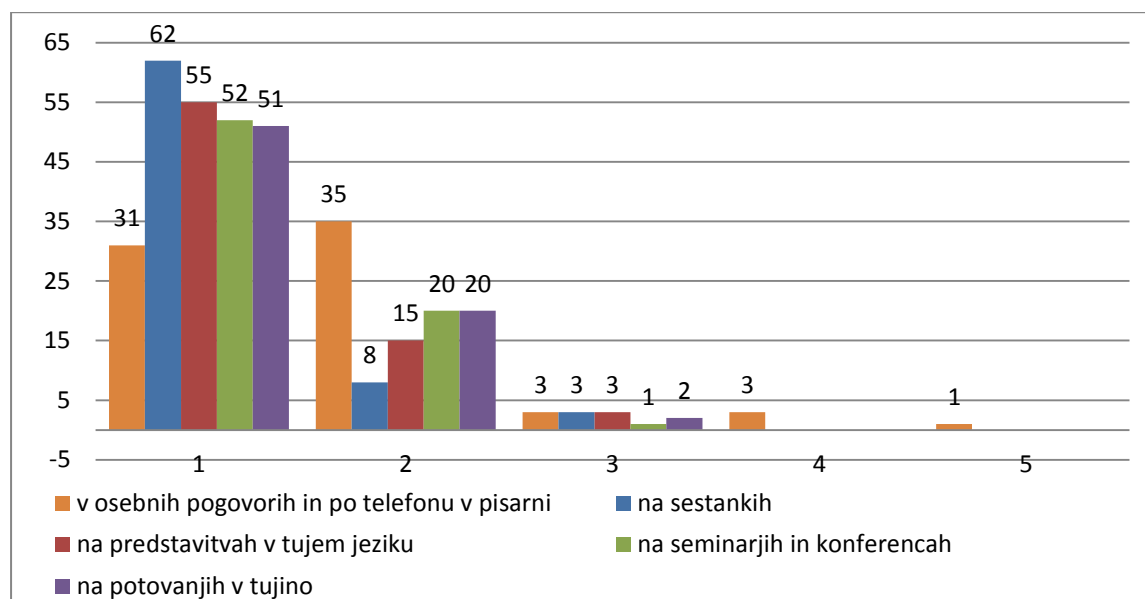
Vir: lasten

Anketirane osebe izven delovnega mesta v angleščini berejo knjige, revije, časopise, dopise, zapiske in leposlovje, berejo na potovanjih, dopisujejo se s prijatelji in sorodniki po e-pošti, 8 anketiranih oseb oz. 10,96 % pa tuje literature v prostem času ne bere. Na delovnem mestu anketirane osebe v večini primerov ne berejo veliko, kadar berejo, pa je to večinoma poslovna korespondenca (e-pošta, poslovna pisma, poročila, dopisi, faksi, poslovna dokumentacija). Anketirane osebe največ prebirajo knjige, revije in časopise v angleščini. Anketirane osebe tako tudi v prostem času uporabljajo tuj jezik, s čimer tudi obnavljajo svoje znanje.

4.6.3 POSLUŠANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU

Pri vprašanju, kje in kako pogosto na delovnem mestu poslušajo angleški jezik, so anketirane osebe izbirale med tem, da angleški jezik poslušajo v osebnih pogovorih in po telefonu v pisarni, na sestankih, na predstavitvah v tujem jeziku, na seminarjih in konferencah ter na potovanjih v tujino. Svoje odgovore so anketirane osebe označile z oceno od 1 do 5. Večina anketiranih oseb na svojem delovnem mestu ne posluša angleščine. Nekajkrat mesečno, kar 35 od 73 anketiranih oseb oz. 47,95 %, redkeje kot nekajkrat mesečno posluša angleščino v osebnih pogovorih in po telefonu v pisarni. Po 20 oseb oz. 27,40 % posluša angleščino na seminarjih, konferencah in na potovanjih v tujino, 15 oseb oz. 20,55 % posluša angleščino na predstavitvah v tujem jeziku, 8 oseb oz. 10,96 % pa na sestankih. Mesečno samo po 3 osebe oz. 4,11 % poslušajo angleščino v osebnih pogovorih in po telefonu v pisarni, na predstavitvah v tujem jeziku in na sestankih, 2 osebi oz. samo 2,74 % mesečno poslušata angleščino na potovanjih v tujino, 1 oseba oz. samo 1,37 % pa na seminarjih in konferencah. Tedensko v osebnih pogovorih in po telefonu v pisarni poslušajo angleščino 3 osebe, in sicer z UE Tolmin in Litija (delovno mesto načelnika) ter z UE (delovno mesto referent). Dnevno posluša angleščino 1 oseba, in sicer z UE Domžale na delovnem mestu sekretar z nazivom druge stopnje: sekretar (Grafikon 17).

Grafikon 17: Poslušanje angleščine na delovnem mestu

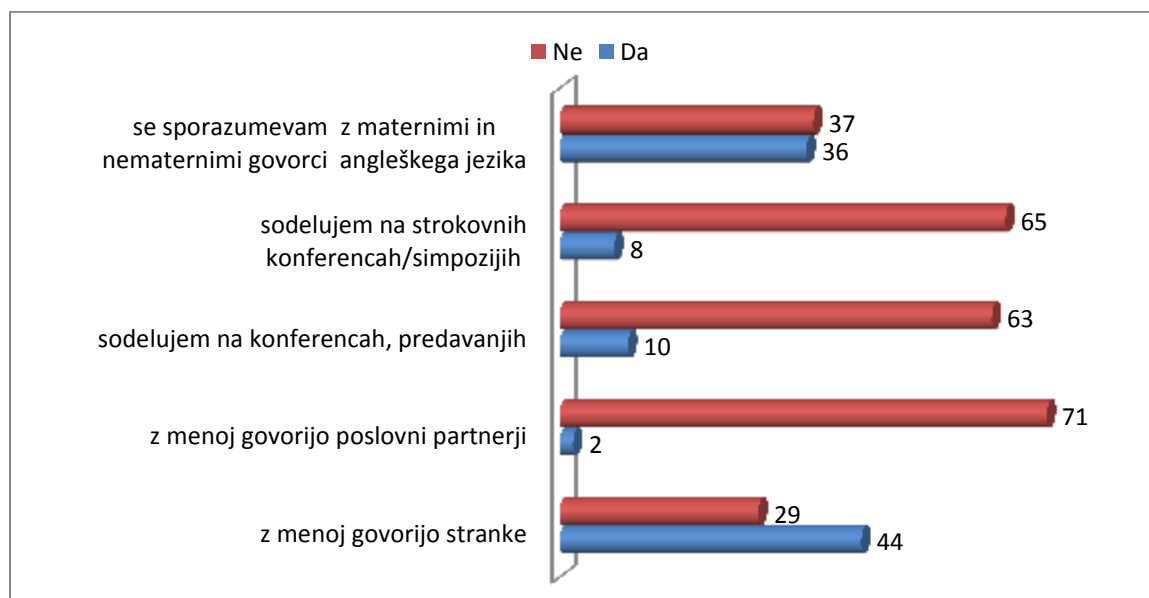

Vir: lasten

Anketirane osebe v večini primerov poslušajo angleščino, ko z njimi govorijo stranke, in sicer kar 44 oseb od 73 oz. 60,27 %. Pri sporazumevanju z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika preko socialnih omrežij, s tujimi študenti na izmenjavi v Sloveniji ali s tujci, ki so službeno v Sloveniji, kar 36 anketiranih oseb oz. 49,32 % posluša angleščino. Samo 10 oseb oz. 13,70 % posluša angleščino, ko sodeluje na konferencah in predavanjih, 8 oseb oz. 10,96 % s sodelovanjem na strokovnih

konferencah in simpozijih ter le 2 anketirani osebi oz. 2,74 % z UE Domžale in Litija poslušata angleščino, ko z njima govorijo poslovni partnerji (Grafikon 18). Anketirane osebe bolj malo poslušajo angleščino na delovnem mestu, v večini primerov pri sporazumevanju s strankami.

Grafikon 18: Angleški jezik poslušam, ko ...

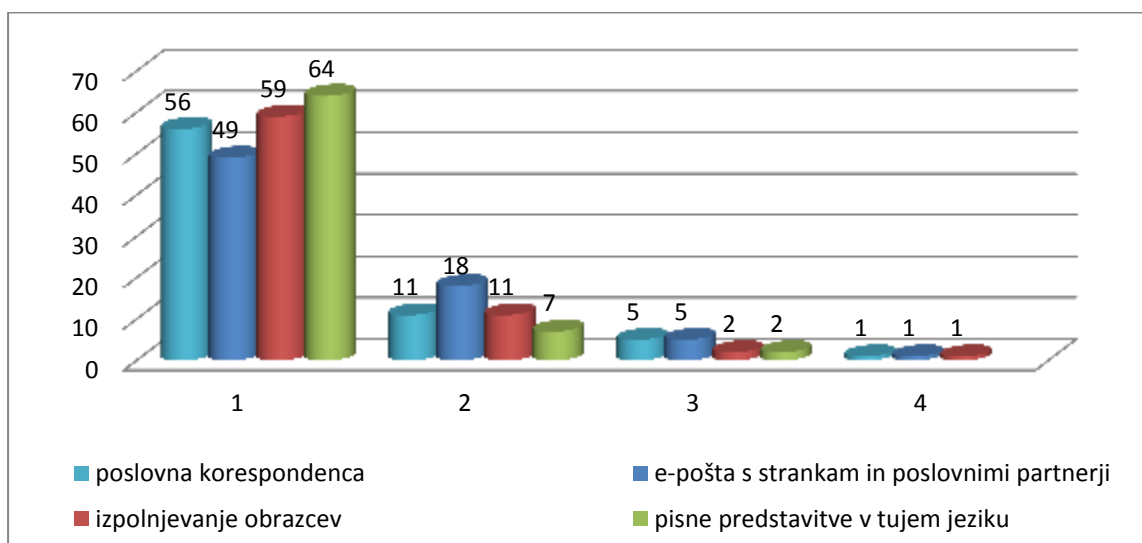
Vir: lasten

Poleg zgoraj navedenega pa anketirane osebe angleščino poslušajo pri gledanju filmov, poslušanju glasbe, na potovanjih, dopustu, smučanju, preko radia ali televizije ter pri sporazumevanju s sorodniki in prijatelji. 7 anketiranih oseb oz. 9,59 % angleščine ne poslušajo. Te osebe na delovnem mestu ne komunicirajo s tujci niti ustno niti pisno. Dve osebi si želita izboljšati svoje samostojno govorno izražanje, se izobražujeta v prostem času z gledanjem filmov, poslušanjem glasbe uporabo interneta.

4.6.4 PISANJE V ANGLEŠKEM JEZIKU

Pri vprašanju, kako pogosto na delovnem mestu anketirane osebe pišejo v angleškem jeziku, so imeli možne izbire: poslovna korespondenca (poslovna pisma, poročila, dopisi, faksi itd.), e-pošta s strankami in poslovnimi partnerji, izpolnjevanje obrazcev, pisne predstavitve v tujem jeziku. Svoje odgovore so anketirane osebe zopet označile z oceno od 1 do 5. Tako kot pri drugih že omenjenih sporazumevalnih spretnostih večina anketiranih oseb nikoli ne piše v angleščini na delovnem mestu. Vendar pa redkeje kot nekajkrat mesečno kar 18 anketiranih oseb pisno komunicira po e-pošti s strankami in poslovnimi partnerji, 11 oseb piše v angleščini poslovno korespondenco (poslovna pisma, poročila, dopisi, faksi), ravno tako 11 oseb izpolnjuje obrazce v tujem jeziku, 7 oseb pa ima pisne predstavitve v tujem jeziku. Po 5 oseb mesečno komunicira po e-pošti s strankami in poslovnimi partnerji ter ureja poslovno korespondenco, po 2 osebi pa mesečno izpolnjujeta obrazce in imata pisne predstavitve v tujem jeziku (Grafikon 19).

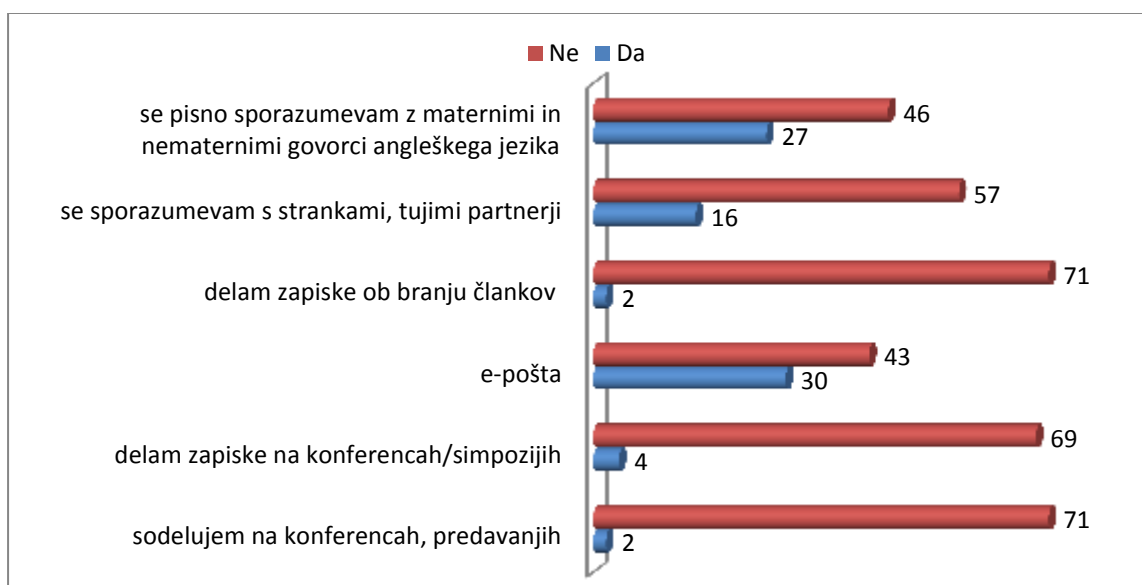
Grafikon 19: Pisanje v angleškem jeziku

Vir: lasten

Po ena oseba tedensko piše v angleščini, in sicer v poslovni korespondenci na UE Tolmin (načelnik) ter preko e-pošte s strankami in poslovnimi partnerji oseba na UE Litija (načelnik). Obrazce izpolnjuje oseba na UE Kočevje, zaposlena na delovnem mestu referent II, z nazivom štirinajste stopnje: referent II. Poleg naštetega dve anketirani osebi na UE Tolmin in Domžale pišeta v angleščini na delovnem mestu, ko se dopisujeta s sodelavci preko e-pošte. Anketirane osebe pišejo v angleščini v glavnem preko e-pošte, in sicer je takih oseb kar 30, malo manj oseb se pisno sporazumeva z naravnimi in nenaravnimi govorci angleškega jezika preko socialnih omrežij, s tujci, ki so službeno v Sloveniji, ali s tujimi študenti (27 oseb).

Grafikon 20: V angleškem jeziku pišem, ko ...

Vir: lasten

Največ, kar 16 oseb, se pisno s strankami in poslovnimi partnerji sporazumeva, zapiske na konferencah in simpozijih si delajo 4 osebe, po 2 osebi pa si delata zapiske ob branju člankov v angleščini in s sodelovanjem na konferencah ali predavanjih. Poleg tega se 2 od 73 anketiranih oseb pisno sporazumevata v angleščini na potovanjih. 14 anketiranih oseb na delovnem mestu ne piše v angleščini, ena oseba nima stikov s tujejezičnimi strankami, ta oseba je višji svetovalec na UE Grosuplje (Grafikon 20). Vse te osebe so se v srednji šoli učile angleščino, samo eni osebi delodajalec omogoča obiskovanje tečaja na jezikovni šoli, nekatere izmed teh oseb se v prostem času izobražujejo v angleščini z gledanjem filmov ali na potovanjih ter pri uporabi interneta. Od teh si 4 osebe želijo izboljšati samostojno govorno izražanje v angleščini, 8 oseb pa si želi izboljšati govorno sporazumevanje.

4.7 ANGLEŠČINA KOT KORISTEN PREDMET PRI ŠTUDIJU

Večina anketiranih oseb meni, da je angleščina kot učni predmet zelo koristna pri študiju za opravljanje poklica bodočega diplomanta Fakultete za upravo, saj ima vedno večjo vlogo v poslovnem svetu in v našem geografskem prostoru, tega mnenja je kar 66 oz. 90,41 % vseh anketiranih oseb. Drugače menijo oz. so neodločeni 3 načelniki na UE Jesenice, Laško in Krško, višji svetovalec na UE Kranj in svetovalec na UE Velenje. S tem, da ima angleščina vedno večjo vlogo v poslovnem svetu, se ne strinjata višja svetovalka na UE Murska Sobota in oseba na delovnem mestu urada za tujce na UE Tržič. Kar trije načelniki se ne strinjajo s tem, da je angleščina kot učni predmet koristna pri študiju, kar je razvidno tudi iz podatka, da samo petnajstim anketiranim osebam delodajalec omogoča učenje ali izpopolnjevanje tujega jezika. Vse kaže na to, da delodajalec ni zainteresiran, da bi se zaposleni na upravni enoti izobraževali in izpopolnjevali svoje znanje tujega jezika, čeprav je zanimanje za to med zaposlenimi veliko.

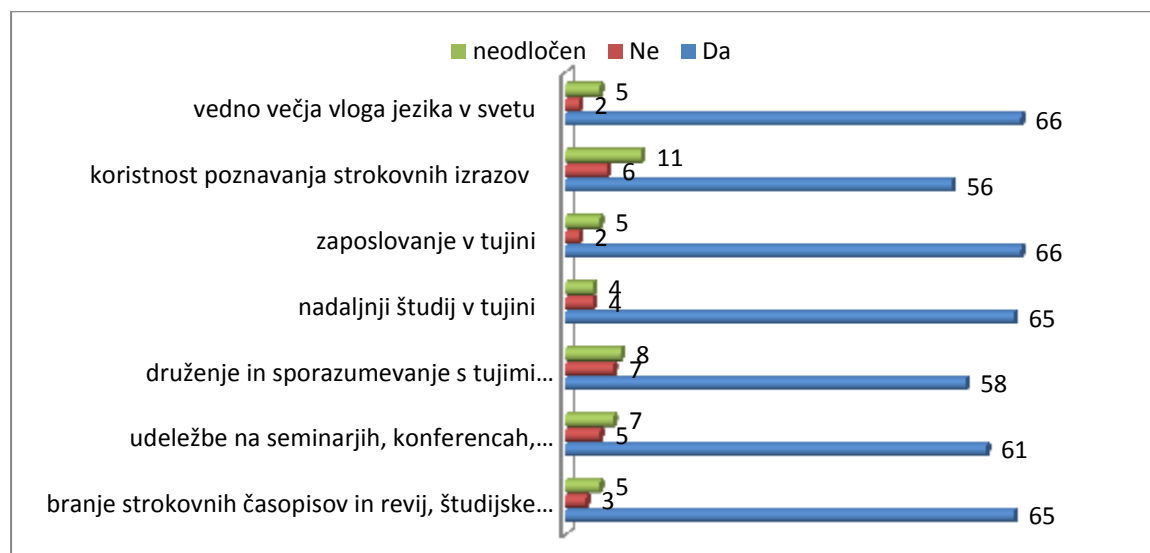
Po podatkih iz ankete je višja svetovalka na UE Murska Sobota stara 48 let, v srednji šoli se je učila samo en tuj jezik, in sicer nemščino, ima srednješolsko izobrazbo brez mature oz. zaključnega izpita (usmerjeno izobraževanje), na delovnem mestu ne uporablja nobenega tujega jezika, kljub temu ji delodajalec omogoča tečaje na jezikovnih šolah, in kljub temu si želi izboljšati svoje govorno sporazumevanje in poslušanje v angleškem jeziku. Po podatkih iz ankete je oseba, zaposlena na delovnem mestu urada za tujce na UE Tržič, stara 40 let, v srednji šoli se je učila samo en tuj jezik, in sicer angleščino, zaključila visokošolski študij, pri svojem delu uporablja angleščino in hrvaščino, kljub temu pa ji delodajalec ne omogoča izobraževanja v tujem jeziku, želi pa si izboljšati samostojno govorno izražanje v angleškem jeziku.

90,41 % vseh anketiranih oseb meni, da je angleščina koristen učni predmet zaradi možnosti zaposlovanja v tujini. S tem se zopet ne strinjata oseba na delovnem mestu urada za tujce na UE Tržič in višja svetovalka z UE Velenje. Neodločeni glede tega so načelnica UE Grosuplje, vodja oddelka na UE Brežice, višji svetovalec na UE Kranj, višji referent na UE Novo mesto in referent na UE Nova Gorica. Le dober odstotek manj, kar 89,04 %, anketiranih oseb meni, da je angleščina koristen predmet zaradi možnosti nadaljnjega študija v tujini. Tega mnenja niso dve višji svetovalki, zaposleni na UE

Murska Sobota in Velenje, višji referent na UE Novo mesto ter oseba, zaposlena na delovnem mestu urada za tujce na UE Tržič. Neodločeni so matičarka na UE Tržič, vodja oddelka na UE Brežice, višji svetovalec na UE Kranj in referent na UE Nova Gorica.

Enak odstotek oz. enako število anketiranih oseb meni, da je angleščina kot predmet koristna pri študiju zaradi branja strokovnih časopisov in revij ter študijske literature. Tega mnenja niso vodja oddelka na UE Domžale, višja svetovalka na UE Murska Sobota in višji referent na UE Novo mesto. Neodločeni so matičarka z UE Tržič, dva svetovalca z UE Velenje, en svetovalec z UE Krško ter finančnik z UE Kočevje. 84 % oz. 61 anketiranih oseb meni, da je angleščina koristen predmet zaradi udeležbe na seminarjih, konferencah in kongresih v tujini. Tega mnenja niso višja svetovalka na UE Murska Sobota, svetovalka in višji referent na UE Novo mesto, referent na UE Nova Gorica ter vodja oddelka na UE Koper. Neodločeni glede tega pa so višji svetovalec in finančnik na UE Novo mesto, svetovalec na UE Krško, UE Trbovlje in UE Velenje, vodja oddelka na UE Celje in referent na UE Domžale. 79 % oz. 58 oseb meni, da je angleščina koristna zaradi druženja in sporazumevanja s tujimi poslovnimi partnerji. Tega mnenja niso vodje oddelkov na UE Domžale, UE Velenje in UE Koper, matičarka na UE Tržič, svetovalka in višji referent na UE Novo mesto ter višja svetovalka na UE Murska Sobota. Neodločeni glede tega pa so načelnica z UE Laško, svetovalec na UE Krško, UE Trbovlje in UE Velenje, višji svetovalec na UE Kranj ter vodja oddelka na UE Brežice, UE Ribnica in UE Škofja Loka.

Grafikon 21: Angleščina kot koristen predmet pri študiju

Vir: lasten

Najmanj anketiranih oseb meni, da je angleščina koristen predmet pri študiju zaradi koristnosti poznavanja strokovnih izrazov s področja javne uprave v angleščini za opravljanje poklica, kljub temu še vedno več kot 79 % oz. 56 oseb meni, da je angleščina koristen predmet pri študiju zaradi koristnosti poznavanja strokovnih izrazov s področja javne uprave v angleščini za opravljanje poklica. Tega mnenja niso načelnica na

UE Laško in UE Novo mesto, višji svetovalec na UE Domžale in UE Murska Sobota, svetovalka na UE Novo mesto ter referent na UE Nova Gorica (Grafikon 21). Samo ena oseba izmed teh se v srednji šoli ni učila angleščine, in sicer višja svetovalka na UE Murska Sobota, ta oseba tudi ne uporablja angleščine pri svojem delu, vendar ji delodajalec organizira izobraževanje v tujem jeziku. Neodločeni glede tega vprašanja so finančnik na UE Novo mesto, matičarka na UE Tržič, načelnica na UE Jesenice, 3 svetovalci na UE Velenje, vodja oddelka na UE Kranj, UE Krško, UE Ribnica in UE Škofja Loka ter oseba, zaposlena na uradu za tujce na UE Tržič. Vse te osebe so v srednji šoli imele angleščino, tri osebe pri svojem delu ne uporabljajo angleščine, štirim osebam pa delodajalec organizira izobraževanje v tujem jeziku.

4.8 UGOTOVITVE IN PREDLOGI

Znanje tujih jezikov ni več samo prednost, ampak nuja. S širjenjem Evropske unije, uveljavitvijo internacionalizacije poslovanja, integracijo v skupni evropski prostor in trg ter globalizacijo na nove države in subjekte se povečuje tudi pomen medkulturnega komuniciranja. S poznavanjem kulture se povečuje potreba po znanju svetovnih jezikov pa tudi jezikov držav članic, ki se na novo priključijo Evropski uniji. Nepoznavanje medkulturnih razlik otežuje prve stike in zatire dobre poslovne ideje, saj je znanje tujih jezikov koristno pri vseh dejavnostih. Angleški jezik ima trenutno vodilno vlogo poslovnega jezika v svetu, vendar so pomembni tudi drugi tuji jeziki. Znanje tujih jezikov je pomembno na številnih področjih človekovega življenja, predvsem pri opravljanju poklica, nadaljnjem študiju ter krepitvi medosebnih in medkulturnih vezi in tudi narodne identitete. Statistične podatke o znanju tujih jezikov najdemo v raziskavah Eurobarometra 243, kjer je navedeno, da se v državah članicah EU 56 % vseh državljanov lahko poleg v maternem jeziku sporazumeva še v enem jeziku, 28 % državljanov se lahko dovolj dobro sporazumeva v dveh tujih jezikih, 11 % pa vsaj še v treh tujih jezikih. Na drugi strani pa 44 % državljanov ne zna nobenega tujega jezika. Učenje tujih jezikov je vseživljenjski proces, znanje tujih jezikov pa je treba vedno znova obnavljati, kar vem iz lastnih izkušenj. Prej ko se začnemo učiti tuje jezike, lažje se jih naučimo, zato menim, da je zgodnje poučevanje v vrtcu zelo koristno.

Anketa je pokazala, da večina anketiranih oseb, zaposlenih na upravni enoti, govorno komunicira s strankami v angleščini in da si večina anketiranih oseb želi izboljšati svoje samostojno govorno izražanje angleščine. Na delovnem mestu pisno v angleščini komunicira samo slaba tretjina oseb. Večina anketiranih oseb si želi izboljšati svoje samostojno govorno izražanje v angleščini, enako velja tudi za govorno sporazumevanje v angleščini, tretjina pa si želi izboljšati svoje pisanje v angleščini.

Glede na te podatke je smiselno, da delodajalec organizira izpopolnjevanje znanja tujega jezika v obliki tedenskih delavnic, s poudarkom na samostojnem govornem izražanju in pisanju v angleščini, saj v veliki večini primerov zaposleni s tujci govorijo v tujem jeziku. Delavnice bi bile koristne in bi pripomogle k lažjemu sporazumevanju med zaposlenimi in tujci, saj 84 % anketiranih oseb meni, da je angleščina koristna zaradi udeležbe na seminarjih, konferencah ali kongresih v tujini. Pri komuniciranju s tujci je predvsem

pomembno poznavanje strokovnih izrazov s področja javne uprave v angleščini, da ne pride do napačne interpretacije določene besede ali besedne zveze.

5 ZAKLJUČEK

Znanje tujih jezikov v javni upravi in ugotavljanje potreb po znanju tujega jezika postaja vse bolj pomembno, vendar pa je zavedanje o potrebi znanja tujih jezikov v javni upravi še vedno razmeroma nizko. Eno od načel delovanja EU je podpiranje jezikovne raznolikosti. S širitvijo EU se je povečalo število uradnih jezikov v EU, med njimi je tudi slovenski jezik. V skladu z jezikovno politiko se v EU zahteva, da je zakonodaja na voljo v vseh uradnih jezikih EU, vendar pa se zaradi visokih stroškov prevajanja v vse jezike prevede le manjši odstotek uradnih dokumentov. Prevodi uradnih dokumentov so v glavnem v tistih jezikih, v katerih v večini primerov poteka komunikacija – angleščina, nemščina in francoščina.

V Slovenijo se je že pred osamosvojitvijo in pred vključitvijo v EU priseljevalo veliko tujcev, takrat je največ imigrantov prišlo iz območja nekdanje Jugoslavije, zlasti iz BIH. Tudi sedaj še prihajajo ljudje iz teh držav, vendar v manjšem številu. Več jih prihaja iz držav članic EU. S tem, ko je Slovenija postala polnopravna članica EU, mora spoštovati tudi načelo človekovih pravic z zvezi s svobodo gibanja znotraj teritorija držav članic EU. Vsak državljan EU lahko v katerikoli državi članici EU komunicira v svojem jeziku oz. v kateremkoli drugem uradnem jeziku EU (EC Europa, 2009). Vsak tujec, ki je državljan ene izmed držav članic EU, ki pride v Slovenijo urejat svoje upravne zadeve na upravne enote, bi tako moral imeti možnost komunikacije z javnim uslužbencem v enem izmed uradnih jezikov EU. Po letu 2004 se število tujcev, ki se priselijo k nam, vsako leto povečuje.

Pri komunikaciji javnih uslužbencev s strankami, ki ne razumejo slovenskega jezika, lahko pride do težav pri sporazumevanju, če na uradu ni zaposlen nekdo, ki zna ustrezne tuje jezike. V Sloveniji je od četrtega razreda osnovne šole obvezno učenje tujega jezika, kar je v primerjavi z večino evropskih držav sorazmerno pozno, so pa še vedno države, kjer učenje tujega jezika v osnovni šoli ni obvezno. Največ osnovnošolcev in srednješolcev se v Sloveniji uči angleščino.

Na upravni enoti bi lahko uporabili sodne tolmače, če stranka ne pripelje s seboj osebe, ki zna slovensko. Do težav lahko pride tudi pri prebiranju uradnih dokumentov EU.

Na anketo se je odzvalo in v njej sodelovalo 31 od 58 upravnih enot ter 85 oseb, zaposlenih na upravnih enotah. Od vseh 85 anket je bilo 73 anket izpolnjenih v celoti, te ankete so bile zajete v analizo podatkov pri diplomskem delu. Žal v anketi niso želeli sodelovati zaposleni na UE Ljubljana, kar je škoda, saj imajo prav tam veliko opravka in izkušenj z delom s tujimi državljani. V anketi sta sodelovali le dve osebi z urada za tujce (UE Tržič in UE Novo mesto), vendar so tudi ti podatki zadovoljivi, saj kljub temu 50 anketiranih oseb uporablja enega ali več tujih jezikov pri svojem delu, od tega jih 48 uporablja angleščino. Delodajalec izobraževanja ne omogoča prav pogosto oz. velikemu številu delavcev, saj je to omogočeno samo 15 osebam. Temu je bila lahko vzrok nedavna recesija, velik pritisk na javno upravo po zmanjšanju stroškov in tudi to, da je v

Republiki Sloveniji uradni jezik slovenščina, tako da delodajalec od zaposlenih ne more zahtevati znanja tujih jezikov, lahko pa jim to omogoči.

Večina anketiranih oseb meni, da je angleščina kot učni predmet zelo koristna pri študiju za opravljanje poklica bodočega diplomanta Fakultete za upravo, tega mnenja niso predvsem anketirane osebe, ki so zaposlene na upravnih enotah kot načelniki, matičarji, višji svetovalci in svetovalci, zato tudi je tako majhnemu številu zaposlenih na upravnih enotah omogočeno izpopolnjevanje in učenje tujega jezika.

Drugo in tretje vprašanje v prvem delu ankete se je nanašalo na delovno mesto in karierni razred anketiranca. V prilogi 2 je prikazano, da je največ anketiranih oseb zaposlenih na delovnem mestu vodja oddelka s kariernim razredom naziv četrte ali pete stopnje: višji svetovalec I ali višji svetovalec II. Kar trinajst anketiranih oseb je zaposlenih na delovnem mestu višji svetovalec, od tega jih ima devet karierni razred naziv četrte stopnje: višji svetovalec ena, eden ima naziv karierni razred naziv pete stopnje: višji svetovalec II, trije pa imajo karierni razred naziv šeste stopnje: višji svetovalec III. Dvanajst anketiranih oseb je zaposlenih na delovnem mestu svetovalec, ki imajo karierni razred naziv sedme, osme ali devete stopnje. Sedem anketiranih oseb je zaposlenih na delovnem mestu referent. Na delovnem mestu finančnik so zaposlene tri anketirane osebe, po dve anketirani osebi sta zaposleni na delovnem mestu matičarja, sekretarja, referenta II, in vodja glavne pisarne. Po ena anketirana oseba je zaposlena na delovnem mestu premoženjsko-pravne službe, strokovna sodelavka VII/1, svetovalec I, svetovalec III, tajnica, višji referent in višji referent III. V anketi je sodelovalo kar šest načelnikov, in sicer z UE Ruše, Tolmin, Laško, Grosuplje, Jesenice in Litija. V anketi je sodelovalo 62 žensk in 11 moških, starih med 27 in 62 let.

Svoje znanje po kriterijih SEJO je največ anketiranih oseb ocenilo z B1, najmanj, samo dve osebi, sta svoje znanje ocenili s C2, ki je najvišja raven, medtem ko je na najnižji ravni A2 svoje znanje angleškega jezika ocenilo dvanajst oseb. Največ anketiranih oseb meni, da pri razločnem govorjenju v standardnem jeziku razumejo, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečujejo na delu, v prostem času ter da se znajdejo v večini situacij v deželi, kjer se govori tuj jezik, ter da znajo tvoriti preprosta povezana besedila o temah, ki so jim znane ali jih zanimajo.

Predvsem si zaposleni želijo izboljšati svoje samostojno govorno izražanje in pisanje v angleščini. Glede na te podatke bi bilo smotrno, da delodajalec organizira izpopolnjevanje znanja tujega jezika svojim delavcem. Delavnice, ki bi jih organiziral delodajalec, bi lahko organizirali v prostorih upravnih enot, s čimer bi bil strošek za delodajalca manjši, kakor če bi se delavci izobraževali na jezikovnih šolah, mogoče bi bilo celo možno sodelovanje profesorjev, zaposlenih v javnem sektorju. Delavnice bi omogočili vsem zaposlenim, ki imajo opravka s tujci oz. strankami, ki ne znajo slovenskega jezika, predvsem zaposlenim, ki delajo na uradu za tujce, ter zaposlenim, ki si izobraževanja želijo. Delavnice bi bile koristne in bi pripomogle k lažjemu sporazumevanju zaposlenih in tujcev, saj večina anketiranih oseb meni, da je angleščina koristna zaradi udeležbe zaposlenih na seminarjih, konferencah ali kongresih v tujini,

malo manj anketiranih oseb pa meni, da zaradi druženja in sporazumevanja s tujimi poslovnimi partnerji. Pri komuniciranju s tujci je predvsem pomembno poznavanje strokovnih izrazov s področja javne uprave v angleščini, da ne pride do napačne interpretacije določene besede ali besedne zveze.

LITERATURA IN VIRI

LITERATURA

- Brejc, M. (2002). *Ljudje in organizacija v javni upravi*, Ljubljana: Visoka upravna šola.
- Brezovšek, M., Haček, M. (2002). *Reforma slovenskega sistema javnih uslužbencev in proces vključevanja v Evropsko unijo*. Teorija in praksa 39 (4/2002), 691–70.
- Brezovšek, M. (2006). *Teoretični pojem uprave*, Ljubljana: Teorija in praksa, letnik 33, št. 6.
- Črešnar Pergar, N. (2002). *Državljanu prijazna uprava, Nova zakonodaja o državni upravi*, Ljubljana: Inštitut za javno upravo pri Pravni fakulteti v Ljubljani.
- Jerovšek, T. & Kovač, P. (2010). *Upravni postopek in upravni spor*, Ljubljana: Fakulteta za upravo.
- Komac, M. (2007). *Priseljenci, Študije o priseljevanju in vključevanju v slovensko družbo*, Ljubljana: Inštitut za narodnostna vprašanja.
- Svetličič, M. (2011). *Diplomacija in mednarodno poslovanje v 21. stoletju: komplementarnost ali nadomestnost*. Teorija in praksa 48(3/2011), 604–627.
- Štriker, M. (2002). *Prenova poslovanja upravnih enot, Slovenska uprava*, Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve RS.
- Trpin, G. (2001). *Državljanu prijazna uprava, VIII. Dnevi slovenske uprave Portorož 2001, zbornik referatov*, Ljubljana: Visoka upravna šola.
- Trstenjak, V. (2003). *Državna uprava*, Ljubljana: Ministrstvo za notranje zadeve.
- Vintar, M. (1998). *Prenova poslovanja in informatizacija upravnih enot (od upravnih nalog k proizvodnim in elektronskim storitvam), V: Dnevi slovenske uprave Portorož. Zbornik referatov*, Ljubljana: Visoka upravna šola.
- Virant, G. (2002). *Pravna ureditev javne uprave*, Ljubljana: Visoka upravna šola.
- Virant, G. (2009). *Javna uprava*, Ljubljana: Fakulteta za upravo.
- Vlaj, S. (2001). *Uvod v javno upravo*, Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
- Vlaj, S. (2002). *Uvod v javno upravo*, Ljubljana: Visoka upravna šola.
- Vlaj, S. (2006). *Teorija javne uprave*, Ljubljana: Fakulteta za upravo.

VIRI

- European Union Open Data Portal (20. 12. 2015). *Pridobljeno iz* https://data.europa.eu/euodp/en/data/dataset/S518_64_3_EBS243.
- Fink, S., (25. 2. 2016). IBS Newsletter Poročevalec. Pridobljeno iz <http://porocevalec.ibs.si/sl/component/content/article/38-september/116-medkulturne-razlike-v-poslovni-komunikaciji>.
- Portal Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport (4. 3. 2016). *Pridobljeno iz MIZS* <http://www.mizs.gov.si/>.
- Palčič, D. (21. 3. 2005). Palčič blog. Pridobljeno iz <http://www.finance.si/115400>.

- Portal Ministrstvo za pravosodje (20. 12. 2015). *Pridobljeno iz MP*
http://www.mp.gov.si/si/izobrazevanje_v_pravosodju_cip/sodni_tolmaci.
- Portal upravnih enot (21. 3. 2016). *Pridobljeno iz PUE*<http://upravne.enote.gov.si/>.
- Republika Slovenija Statistični urad. Pridobljeno iz <http://www.stat.si/StatWeb/prikazi-novico?id=5318&idp=17&headerbar=15>.
- Republika Slovenija statistični urad (23. 12. 2015). *Pridobljeno iz STA*<http://www.stat.si/StatWeb/prikazi-novico?id=5318&idp=17&headerbar=15>.
- Upravna enota Ljubljana (27. 12. 2016). *Pridobljeno iz PUE*
<http://www.upravneenote.gov.si/?id=3427>.
- (2001). Uredba o načinu poslovanja organov javne uprave s strankami. Ur. list RS, št. 22/01.
- Zaključno poročilo Državnega izpitnega centra (28. 8. 2016). *Pridobljeno iz RIC*
http://www.ric.si/ostalo/umestitve_izpitov_iz_tujih_jezikov_v_sejo.
- (2002). Zakon o državni upravi (ZDU-1). Ur. list RS, št. 52/02, 56/03, 83/03, 123/04, 113/05 in 126/07.
- (2004). Zakon o javni rabi slovenščine (ZJRS). Ur. list RS, št. 86/04.
- (2002). Zakon o javnih uslužbencih (ZJU). Ur. list RS, št. 56/02 in 110/02.
- (1993). Zakon o lokalni samoupravi (ZLS). Ur. list RS, št. 72/93, 57/94 in 14/95.
- Zakon o tujcih (ZTuj-2-NPB4). Ur. list RS, št. 61/99, 9/01, 87/02, 108/02, 93/05, 112/05, 79/06, 111/07, 44/08 in 71/08.
- (1994). Zakon o upravi (ZUpr). Ur. list RS, št. 67/94, 20/95, 80/99, 52/02 in 56/02.

PRILOGE

PRILOGA 1: ANKETNI VPRAŠALNIK

Pozdravljeni,

Moje ime je Adriana Kokalj in sem študentka visokošolskega študijskega programa Uprava na Fakulteti za upravo v Ljubljani. V okviru svoje diplomske naloge raziskujem uporabo angleščine pri delu s strankami na upravnih enotah.

Ob vstopu Slovenije v Evropsko unijo se je povečalo število tujcev, ki so državljani EU, in iščejo zaposlitev ali so se v Sloveniji zaposlili (predvsem s pomočjo raznih projektov Evropskih socialnih skladov) in zaradi tega predvidoma tudi potreba po znanju angleščine in tudi drugih tujih jezikov javnih uslužbencev na upravnih enotah, kjer se je povečalo število tujcev, ki urejajo svoje upravne zadeve.

Namen vprašalnika je prispevati podatke za analizo učnih potreb po znanju angleškega jezika študentov Fakultete za upravo ter sestavo kakovostnih študijskih gradiv na fakulteti, za pripravo stalnega tuje jezikovnega strokovnega izpopolnjevanja zaposlenih in tako povečati možnost zaposlitve diplomantov Fakultete za upravo na upravnih enotah.

Vljudno vas naprošam za nekaj minut vašega časa, da izpolnite elektronsko anketo.

Vprašalnik je sestavljen za angleški jezik, ki je obvezen tuj jezik v visokošolskih strokovnih in univerzitetnih programih FU.

V anketi je 40 vprašanj.

PRVI DEL: SPLOŠNI PODATKI

1. UPRAVNA ENOTA (prosim, navedite):

Vpišite vaš odgovor: _____

2. DELOVNO MESTO (prosim, navedite):

Vpišite odgovor: _____

3. KARIERNI RAZRED:

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- naziv prve stopnje: višji sekretar
- naziv druge stopnje: sekretar
- naziv tretje stopnje: podsekretar
- naziv četrte stopnje: višji svetovalec I
- naziv pete stopnje: višji svetovalec II
- naziv šeste stopnje: višji svetovalec III
- naziv sedme stopnje: svetovalec I
- naziv osme stopnje: svetovalec II
- naziv devete stopnje: svetovalec III
- naziv desete stopnje: višji referent I
- naziv enajste stopnje: višji referent II
- naziv dvanajste stopnje: višji referent III
- naziv trinajste stopnje: referent I
- naziv štirinajste stopnje: referent II
- naziv petnajste stopnje: referent III
- naziv šestnajste stopnje; referent IV

Nazivi se razporedijo v 16 stopenj.

4. OPIŠITE DELO, KI GA OPRAVLJATE:

Vpišite odgovor: _____

5. LETO ROJSTVA:

Vpišite odgovor: _____

6. SPOL:

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- ženski
- moški

7. Označite, katere tuje jezike ste se učili v srednji šoli:

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- angleški
- nemški
- italijanski
- Drugo: _____

8. Vrsta končane srednješolske izobrazbe:

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- SPLOŠNA MATURA
- POKLICNA MATURA
- ZAKLJUČNI IZPIT
- ZAKLJUČENA SREDNJEŠOLSKA IZOBRAZBA (brez mature oz. zaključnega izpita, usmerjeno izobraževanje)

9. Vpišite, prosim, oceno iz tujega jezika ob zaključku srednješolskega izobraževanja (matura, zaključni izpit, usmerjeno izobraževanje)

Vpišite odgovor: _____

10. Stopnja študija, ki ste ga končali:

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- visokošolski študij

- univerzitetni študij
- magistrski študij
- nisem študiral/a
- Drugo: _____

11. Katere tuje jezike uporabljate pri svojem delu?

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- angleški
- nemški
- italijanski
- hrvaški
- nobenega
- Drugo: _____

12. Ali vam vaš delodajalec organizira izobraževanja tujih jezikov?

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- Da
- Ne

13. Označite, na kakšen način vaš delodajalec omogoča izobraževanje tujih jezikov.

Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 12 odgovorili z Da:

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- organizirani tečaji tujih jezikov pri delodajalcu
- organizirani tečaji tujih jezikov na jezikovnih šolah
- organizirani tečaji tujih jezikov preko interneta
- jezikovne delavnice

- Drugo: _____

14. Ali se v prostem času izobražujete oz. izpopolnujete svoje znanje angleškega jezika?

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- organizirani tečaji angleščine (tečaji jezikovnih šol ipd.)
- potovanja
- strokovne konference, simpoziji, predavanja
- branje knjig, časopisov in revij v angleškem jeziku
- gledanje filmov in poslušanje glasbe v angleškem jeziku
- deskanje, uporaba interneta in klepet na svetovnem spletu
- sam/-a sem ponavljal/-a slovnico in besedišče
- ne izpopolnujem svojega znanja angleščine
- Drugo: _____

15. Ovrednotite svoje trenutno znanje angleškega jezika po kriterijih Skupnega evropskega jezikovnega okvira (SEJO), v katerem je C2 najvišja raven in A1 najnižja raven znanja.

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- Z lahkoto razumem tako rekoč vse, kar slišim ali preberem. Znam povzeti informacije iz različnih govornih in pisnih virov in pri tem povezati argumente in pripovedi v koherentno obliko. Izražam se spontano, zelo tekoče, natančno in tudi v kompleksnih situacijah ločujem med drobnimi pomenskimi odtenki. C2
- Razumem širok razpon zahtevnejših, daljših besedil in prepoznavam implicitne pomene. Izražam se tekoče in spontano, ne da bi očitno iskal/-a ustrezne izraze. Jezik uporabljam prožno in učinkovito, tako za družabne kot za akademske in poklicne namene. Tvoriti znam jasna, dobro organizirana in poglobljena besedila o kompleksnih temah. Pri tem nadzorovano uporabljam organizacijske vzorce, povezovalce (konektorje) in kohezivna sredstva. C1
- Razumem glavne ideje v kompleksnem besedilu tako o konkretnih kot abstraktnih temah, vključno z razpravami s svojega strokovnega področja. V medosebnih stikih govorim dovolj tekoče in spontano, da moja komunikacija z domačimi

govorci ni naporna ne zame in ne za sogovorca. Tvoriti znam jasno, poglobljeno besedilo iz širokega razpona tem in razložiti stališče o nekem aktualnem vprašanju, tako da pojasnim prednosti in pomanjkljivosti različnih možnosti. B2

- Pri razločnem govorjenju v standardnem jeziku razumem glavne točke, kadar gre za znane reči, s katerimi se redno srečujem na delu, prostem času itn. Znajdem se v večini situacij, ki se pogosto pojavljajo na potovanju po deželi, kjer se ta jezik govori. Tvoriti znam preprosta povezana besedila o temah, ki so mi znane ali me zanimajo. Opisati znam izkušnje in dogodke, sanje, upanja in ambicije ter na kratko utemeljiti in pojasniti svoja mnenja in načrte. B1
- Razumem stavke in pogoste izraze, ki se nanašajo na najbolj temeljna področja (na primer najosnovnejši osebni in družinski podatki, nakupovanje, krajevna geografija, zaposlitev). Sposoben/-a sem se sporazumevati v preprostih in rutinskih opravilih, ki zahtevajo preprosto in neposredno izmenjavo informacij o znanih in rutinskih zadevah. S preprostimi besedami znam povedati nekaj o sebi in svojem neposrednem okolju ter zadovoljiti svoje trenutne potrebe. A2
- Razumem in uporabljam pogoste vsakodnevne izraze in zelo osnovne besedne zveze, namenjene za zadovoljevanje konkretnih potreb. Predstaviti znam sebe in druge ter spraševati in odgovarjati na osebna vprašanja, na primer o tem, kje živim, o osebah, ki jih poznam, in o stvareh, ki jih imam. Obvladam preprosto interakcijo, če sogovorec govori počasi in razločno ter je pripravljen pomagati. A1

16. Katero jezikovno zmožnost angleškega jezika si najbolj želite izboljšati?

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- samostojno govorno izražanje
- govorno sporazumevanje
- pisanje
- branje
- poslušanje

DRUGI DEL: PET JEZIKOVNIH ZMOŽNOSTI

17. Z oceno od 1–5 ocenite svoje jezikovne zmožnosti v angleškem jeziku. (Označite svoje odgovore.)

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

	1	2	3	4	5
zmožnost samostojnega govornega izražanja (sami, brez sogovorca)	☐	☐	☐	☐	☐
zmožnost govornega sporazumevanja (govorite-poslušate-odgovarjate)	☐	☐	☐	☐	☐
pisna zmožnost	☐	☐	☐	☐	☐
bralna zmožnost	☐	☐	☐	☐	☐
slušna zmožnost	☐	☐	☐	☐	☐

1 – nezadostno

2 – zadostno

3 – dobro

4 – zelo dobro

5 – odlično

18. Trenutno na svojem delovnem mestu s tujci komunicirate (pisno in ustno):

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- samo pisno
- samo ustno
- pisno in ustno
- sploh ne

Govorno sporazumevanje in samostojno govorno izražanje

v angleščini

19. Kako pogosto se pri svojem delu GOVORNO sporazumevate v angleškem jeziku? (Označite svoje odgovore.)

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

1 2 3 4 5

s strankami

z obiskovalci

s poslovnimi partnerji

1 – nikoli

2 – redkeje kot nekajkrat mesečno

3 – mesečno

4 – tedensko

5 – dnevno

20. Ali se na delovnem mestu, poleg zgoraj navedenih, še s kom govorno sporazumevate v angleškem jeziku?

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- Da
- Ne

21. Navedite, s kom. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 20 odgovorili z Da:

Vpišite vaš odgovor:

22. Navedite, kako pogosto. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 20 odgovorili z Da:

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

1 – redkeje kot nekajkrat mesečno

2 – nekajkrat mesečno

3 – mesečno

4 – tedensko

5 – dnevno

23. Angleško GOVORIM, ko ...

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- govorim s strankami
- sodelujem na konferencah, predavanjih
- sodelujem na seminarjih/simpozijih
- se sporazumevam z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika (socialna omrežja, tujci, ki so službeno v Sloveniji, tuji študenti ...)
- Drugo: _____

Branje v angleščini

24. Kaj in kako pogosto na vašem delovnem mestu BERETE v angleškem jeziku? (Označite svoje odgovore.)

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

1 – nikoli

2 – redkeje kot nekajkrat mesečno

3 – mesečno

4 – tedensko

5 – dnevno

a) poslovno korespondenco (<i>e-pošta, poslovna pisma, poročila, dopise, fakse</i>)	1	2	3	4	5
b) poslovno dokumentacijo (<i>poslovna poročila, dopise v zvezi s predpisi in zakonodajo EU</i>)	1	2	3	4	5
d) obvestila, navodila iz tujine (<i>v povezavi z EU</i>)	1	2	3	4	5
f) Drugo (<i>navedite</i>):	1	2	3	4	5

25. Ali na delovnem mestu, poleg zgoraj naštetega, berete v angleškem jeziku še kaj drugega?

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- Da
- Ne

26. Navedite, kaj. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 25 odgovorili z Da:

Vpišite vaš odgovor:

27. Navedite, kako pogosto. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 25 odgovorili z Da:

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

1 – redkeje kot nekajkrat mesečno **2** – nekajkrat mesečno

3 – mesečno **4** – tedensko **5** – dnevno

28. V angleškem jeziku BEREM, ko ...

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- med predavanji strokovnih predmetov
- sodelujem na konferencah, simpozijih
- prebiram poslovno dokumentacijo (poslovna poročila, dopise, zakonodajo EU ...)
- prebiram strokovno literaturo
- pri sporazumevanju z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika (e-mail, socialna omrežja, s študenti na izmenjavi, tujci, ki so službeno v Sloveniji ...)
- Drugo: _____

Poslušanje angleščine

29. Kje in kako pogosto na vašem delovnem mestu POSLUŠATE angleški jezik? (Označite svoje odgovore.)

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

<i>1 – nikoli</i>	<i>2 – redkeje kot nekajkrat mesečno</i>	<i>3 – mesečno</i>			
<i>4 – tedensko</i>	<i>5 – dnevno</i>				
a) v osebnih pogovorih in po telefonu v pisarni	1	2	3	4	5
b) na sestankih	1	2	3	4	5
c) na predstavitev v tujem jeziku	1	2	3	4	5
d) na seminarjih in konferencah	1	2	3	4	5
e) na potovanjih v tujino	1	2	3	4	5
f) Drugo (navedite):	1	2	3	4	5

30. Ali na delovnem mestu, poleg zgoraj naštetega, še kje drugje poslušate angleški jezik?

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- Da
- Ne

31. Navedite, kje. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 30 odgovorili z Da:

Vpišite vaš odgovor:

32. Navedite, kako pogosto. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 30 odgovorili z Da:

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

- 1 – redkeje kot nekajkrat mesečno* *2 – nekajkrat mesečno*
3 – mesečno *4 – tedensko* *5 – dnevno*

33. Angleški jezik POSLUŠAM, ko ...

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- z menoj govorijo stranke
- z menoj govorijo poslovni partnerji
- sodelujem na konferencah, predavanjih
- sodelujem na strokovnih konferencah/simpozijih
- pri sporazumevanju z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika (socialna omrežja, s tujimi študenti na izmenjavi, tujci, ki so službeno v Sloveniji ...)
- Drugo: _____

Pisanje v angleščini

34. Kako pogosto PIŠETE v angleškem jeziku na vašem delovnem mestu? (Označite svoje odgovore.)

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

	<i>1 – redkeje kot nekajkrat mesečno</i>		<i>2 – nekajkrat mesečno</i>		
	<i>3 – mesečno</i>	<i>4 – tedensko</i>	<i>5 – dnevno</i>		
a) poslovna korespondenca (poslovna pisma, poročila, dopise, fakse itd.)	1	2	3	4	5
b) e-pošta s strankami in poslovnimi partnerji	1	2	3	4	5
c) izpolnjevanje obrazcev	1	2	3	4	5
d) pisne predstavitve v tujem jeziku	1	2	3	4	5
f) Drugo (navedite):	1	2	3	4	5

35. Ali na delovnem mestu, poleg zgoraj naštetega, še kaj drugega pišete v angleškem jeziku?

Prosimo, izberite **samo eno** izmed možnosti:

- Da
- Ne

36. Navedite, kaj. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 35 odgovorili z Da:

Vpišite vaš odgovor:

37. Navedite, kako pogosto. Na to vprašanje odgovorite samo, če ste na vprašanje št. 35 odgovorili z Da:

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

1 – redkeje kot nekajkrat mesečno

2 – nekajkrat mesečno

3 – mesečno

4 – tedensko

5 – dnevno

38. PIŠEM v angleškem jeziku, ko ...

Prosimo, izberite **vse** odgovore, ki ustrezajo:

- sodelujem na konferencah, predavanjih
- delam zapiske na konferencah/simpozijih
- e-pošta
- delam zapiske ob branju člankov
- se sporazumevam s strankami, tujimi partnerji ...
- se pisno sporazumevam z naravnimi in nenaravnimi govorniki angleškega jezika (socialna omrežja, tujci, ki so službeno v Sloveniji, tuji študenti ...)
- Drugo: _____

39. Zakaj je po vašem mnenju angleščina KORISTEN učni predmet pri študiju za opravljanje poklica BODOČEGA DIPLOMANTA FU?

Izberite primeren odgovor za vsako trditev.

Zaradi:	Da	Ne	<i>Se ne morem opredeliti</i>
a) branja strokovnih časopisov in revij ter študijske literature			
b) udeležbe na seminarjih, konferencah in kongresih v tujini			
c) druženja in sporazumevanja s tujimi poslovnimi partnerji			
d) možnost nadaljnjega študija v tujini			
e) možnost zaposlovanja v tujini			
f) koristnost poznavanja strokovnih izrazov s področja javne uprave v angleščini za opravljanje poklica			
g) vedno večje vloge jezika v (poslovnem) svetu oz. v našem geografskem prostoru			
Drugo (navedite):			

40. Bi radi še kaj dodali?

Vpišite vaš odgovor:

Za vaše sodelovanje se vam zahvaljujem in vas lepo pozdravljam.

Najlepša hvala za sodelovanje v anketi,

Adriana Kokalj

PRILOGA 2

Grafikon 22

